

Lohjan vetovoimalautakunnan lupajaosto

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Lupajaosto 13.6.2019

Dnro 49/11.01.00/2018

Annettu julkipanon jälkeen 25.6.2019 § 54

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta lupahakemuksesta, sekä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Laakspohjan kartanon talli
Laakspohjan kartano 88
08500 Lohja

Y-tunnus 2242931-8

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lempolan louhinta-alue, kiven louhintaa ja murskaus

Lohja, Laakspohja

Laakspohja 444-423-1-1249
Pirunnummi 444-423-1-1369

KIINTEISTÖJEN OMISTAJAT

Laakspohja 444-423-1-1249
Yksityinen maanomistaja

Pirunnummi 444-423-1-1369
Yksityinen maanomistaja (valtakirjalla)

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja 7 e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kiven louhimo tai sellainen muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään

50 päivää ja kiinteä murskaamo ja sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Lohjan vetovoimalautakunnan lupajaosto).

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA 713/2014) 2 §:n kohdan 6 perusteella ympäristölupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Lohjan vetovoimalautakunnan lupajaosto).

Lohjan kaupungin hallintosäännön 5:31.2.1 kohdan 12 mukaan maa-aineslain mukaiset lupa- ja valvontaviranomaisen päätösvalta ja tehtävät kuuluvat vetovoimalautakunnan lupajaoston toimivaltaan.

Lohjan kaupungin hallintosäännön 5:31.2.1 kohdan 7 mukaiset kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät kuuluvat vetovoimalautakunnan lupajaoston toimivaltaan.

ASIAN VIREILLE TULO

Maa-aineslupahakemus ja ympäristölupahakemus ovat tulleet vireille 22.1.2018.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvanhakijalla on maanomistajan suostumus kiinteistön Pirunnummi 444-423-1-1369 osalta maa-ainesten ottoon sekä ympäristölupahakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Kaavoitustilanne

1. Taajamaosayleiskaava (kaupunginvaltuusto 10.10.2012 § 84, oikeusvaikutteinen): kaupallisten palvelujen ja työpaikkojen alue (KMT).

Alue on tarkoitettu merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan ja monipuolisten työpaikkojen alueeksi.

Alueelle voidaan sijoittaa sellaista uutta merkitykseltään seudullista vähittäistavaran kauppaa, joka kaupan laatu huomioon ottaen on perusteltua sijoittaa keskustatoimintojen alueiden ulkopuolelle sekä monipuolisia työpaikka-alueita, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja siihen liittyvää myymälätilaa sekä varastointia.

Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa kaupan keskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Alueen suunnittelussa on varmistettava, että rakentaminen soveltuu maisemaan ja edistää korkeatasoista kaupunkikuvaa näkyvillä tienvarsi- ja liittymäalueilla. Kaupan suuryksiköitä sijoitettaessa on varmistettava, että ne eivät merkittävästi haittaa keskustoimintojen alueen (C1) kaupan kehittämistä.

Ottamisalueen itäpuolelle on osoitettu tie- tai katuyhteystarve.

2. Uudenmaan 2. maakuntakaava (ympäristöministeriö 30.10.2014): alueen länsiosa sijaitsee taajamatoimintojen alueella ja kaakkoisosa sijaitsee Natura 2000 verkostoon kuuluvalla alueella.

3. Uusimaa -kaavaehdotus (maakuntakaavaehdotus on nähtävillä 21.3.-24.5.2019):
 - kaupan alue
 - taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke
 - ottamisalue rajoittuu moottoritien takana sijaitsevaan uuteen raideliikenteeseen tukeutuvaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen

4. Alueella ei ole asemakaavaa. Luvan hakija on ilmoittanut, että alueen asemakaavan laatiminen laitetaan vireille sitten, kun maa-aineslupa- ja ympäristölupahakemus on saavuttanut lain voiman.

ASIAN AIKAISEMPI KÄSITTELY

Alueelle on aiemmin haettu ympäristölupaa 29.1.2016 päivätyllä hakemuksella, jossa luvan hakijana oli Rudus Oy. Louhintataso vaihteli tasoilla + 66 metristä + 74 metriin ollen korkeimmillaan etelässä. Kiviaineksen ottamismäärä tässä hakemuksessa oli 1 140 000 m³.

25.4.2016 pidetyssä kokouksessa (luvan hakijan edustajat ja Lohjan kaupungin viranomaiset) todettiin, että haettu ottaminen saattaa aiheuttaa pohjaveden pilaantumisvaaran, joten luvan hakijaa kehoitettiin laatimaan uusi suunnitelma, jossa on paremmin otettu huomioon pohjaveden pilaantumisvaara.

Nyt käsiteltävänä olevassa 5.1.2018 päivätyssä uudessa hakemuksessa ottamistaso vaihtelee + 73 metristä + 80 metriin louhintamäärän ollessa 420 000 m³. Eteläosassa ottamistaso on noin 200 metrin matkalla tasolla + 78 .. + 80 metriä, jonka jälkeen tulee kolmen metrin kynnys ja louhintataso jatkuu pohjoisessa tasolla + 75 ... + 73 metriä. Tällä tavalla on haluttu varmistaa, että eteläosassa, joka on kriittisin pohjavesien suojelun kannalta, jää varmuudella riittävä suojavyöhyke pohjaveteen. Ottamisalueen eteläpuolella olevissa pohjavesiputkissa pohjaveden pinta on vaihdellut + 71 metristä + 73 metriin ja pohjoispuolella pohjavesi on jo huomattavasti alhaisemmalla tasolla vaihdellen + 51 metristä + 55 metriin. Ylimmän pohjaveden pinnan ja alimman louhintatason väliin jää kaikkialla vähintään 6 metriä leveä koskematon suojavyöhyke.

TOIMINNAN SIJAINNATIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Ottamisalue sijaitsee Lempolan kauppakeskuksen pohjoispuolella noin 350 metrin etäisyydellä. Ottamisalue rajoittuu lännessä moottoritien sisääntulotiehen ja pohjois-

sessä E18 Helsinki-Turku -moottoritiehen. Idässä ottamisalue rajoittuu likimäärin louhittavan kallion ja tasaisen soistuneen metsäalueen leikkauskohtaan.

Luonnonympäristö ja maisema

Taajamaosayleiskaavan laatimisen yhteydessä tehdyn maisemaselvityksen mukaan alueella ei ole erityisiä maisema-arvoja.

Lehmijärveltä ja Lohjanjärveltä ei ole näköyhteyttä ottamisalueelle. Ottamisalue ei näy asuntoalueille eikä Lempolan kauppapuistoon, koska välissä on tiheää harjumetsää.

Ottamisalue sijaitsee Lohjanharjun vieressä ja kallion maanpinta nousee tasolle + 90 metriä ja on alimmillaan alueen itäosassa tasolla + 67 metriä. Kaakkoon päin mentäessä maanpinta nousee Lohjanharjulla tasolle + 120 metriä. Pohjoispuolella sijaitseva moottoritie on tasolla + 55 metriä ja moottoritien sisääntulotie on tasolla + 70 ... + 75 metriä.

Ympäristösuunnittelu Environ Oy:n 2.10.2015 päivätyssä luontoselvityksessä todetaan mm. seuraavaa:

Liito-orava

Selvityksessä ei tehty havaintoja liito-oravan esiintymisestä (jätöslöydöt) eikä todettu lajin pesäpaikoiksi sopivia kolopuita tai risupesjiä. Metsän ei arvioitu olevan liito-oravan elinympäristöksi sopivaa metsää.

Viitasammakko

Selvitysalueen itäosassa olevat metsäojat arvioitiin viitasammakolle sopimattomaksi lisääntymisympäristöksi.

Pesimälinnusto

Selvityksessä havaittiin 14 lintulajia: metsäviklo, metsäkirvinen, västäräkki, punarinta, laulurastas, punakylkirastas, pensaskerttu, pajulintu, hippiäinen, harmaasieppo, talitiainen, peippo, vihervarpunen ja keltasirkku. Em. linnut eivät kuulu huomionarvoisiin lajeihin.

Lepakot

Selvityksessä ei tehty lainkaan havaintoja lepakosta.

Arvokkaat luontokohteet

Toiminta-alueella ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyyppisiä tai luonnonmuistomerkkejä. Alueeseen kuitenkin rajoittuu Lohjanharjun ja Ojamonkankaan Natura 2000 -alue. Ottamistoiminnan vaikutuksia Natura 2000 -alueen suojeluun on tarkasteltu erillisessä raportissa.

Johtopäätökset ja suositukset

Luontoselvityksessä ei todettu erityisiä luontoarvoja, jotka tulisi ottaa huomioon alueen käytössä.

Ympäristösuunnittelu Environ Oy:n laatimassa 15.9.2015 päivätyssä selvityksessä Lohjanharjun ja Ojamonkankaan vaikutuksista Natura 2000 -alueeseen todetaan mm. seuraavaa:

Vaikutukset suojeluperusteena oleviin luontotyyppisiin

Lohjanharjun ja Ojamonkankaan Natura 2000 -alue rajoittuu suunnitellun ottamisalueen rajaan. Toiminta ei ulotu Natura -alueelle, joten ottamisella ei ole välittömiä vaikutuksia Natura -alueeseen ja sen suojeluperusteisiin.

Luontotyyppejä Fennoskandian lähteet ja lähdesuot sekä letot esiintyy Sorronsuolla lähes 1,8 km:n etäisyydellä. Näitä kahta luontotyyppiä ei esiinny tarkastellulla vaikutusalueella. Suunnitellulla ottamisella ei arvioida olevan välillisiä vaikutuksia Sorronsuon vesitalouteen eikä luontotyyppihin johtuen kohteiden suuresta välimatkasta.

Harjumuodostumien metsäiseksi luontotyyppiksi katsottavaa metsää on Natura 2000 -alueella lähimmilläänkin useiden satojen metrien päässä. Ottamistoiminnalla ei voida katsoa olevan Harjumetsät -luontotyyppiin kohdistuvia välillisiä vaikutuksia ennen kaikkea etäisyyden vuoksi.

Vaikutukset suojeluperusteena oleviin lajeihin

Natura -tietolomakkeella ei ole mainittu lainkaan luontodirektiivin liitteen II lajeja. Näin ollen suunnitellulla ottamisella ei ole vaikutusta suojeluperusteena oleviin lajeihin.

Yhteisvaikutukset

Tiedossa ei ole muita sellaisia hankkeita tai suunnitelmia, joilla voisi olla yhdessä suunnitellun kiviaineksen ottoalueen kanssa vaikutuksia Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin.

Yhteenveto vaikutuksista

Käytettävissä olevien tietojen ja tehdyn asiantuntija-arvioinnin perusteella suunniteltu kiviaineksen ottoalue ei todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi Lohjanharju ja Ojamonkangas on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Suunniteltu ottoalue ei heikennä Natura 2000 -alueen yhtenäisyyttä, luonnontilaa tai edustavuutta. Varsinaista luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamaa arviointia ei näin ollen tarvita.

Kallioperä

Ottamisalueen lakialueella on paikoitellen avokalliota. Muualla kallion päällä on ohut humus / moreenikerros, joka alavimmilla mailla ja painanteissa voi olla paksumpi. Ottamisalueen itäpuoleinen kallion viereinen alue on osittain soistunutta maata. Kallioalue rajoittuu etelässä harjualueeseen.

Ottamisalueen kallioperä on ympäröivää kallioperää ehjempää.

Pohjaveden tila

Ottamisalue sijaitsee Lohjanharjun tärkeällä I -luokan pohjavesialueella siten, että ottamisalueen pohjoisosa kiinteistön keskivaiheilta lukien sijaitsee pohjavesialueella ja eteläosa sijaitsee pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella. Pohjavesialue on laaja (noin 23 km²) ja hyvin antoisa.

Lähimmät käytössä olevat pohjaveden ottamot sijaitsevat noin 900 metrin etäisyydellä lounaassa (Lempolan ja Etelän Maitokunnan vedenottamot) sekä noin 800 metrin etäisyydellä sijaitseva Takaharjun vedenottamo.

Pohjaveden pinnankorkeus ottamisalueen eteläosassa on tasolla noin + 71 ... +73 metriä, koillispuolella tasolla + 52 ... 54 metriä, luoteispuolella tasolla + 52 metriä ja länsipuolella tasolla + 65 metriä.

Louhittava pohjan taso on alueen eteläosassa tasolla +76 ... 80 metriä muuttuen koilliseen päin mentäessä tasolle + 73 ... 76 metriä.

Ottamisalueella kallion pinta nousee pohjaveden pinnantason yläpuolelle (ns. kalliokynnys), joka ohjaa osaltaan pohjaveden virtausta ottamisalueen läheisyydessä varsinaiselle pohjaveden muodostumisalueelle päin.

Kalliokynnys jatkuu todennäköisesti myös ottamisalueen eteläpuolella jakaen pohjaveden virtausta osin itään ja länteen.

Ottamisalueella ei esiinny merkittävästi maakerroksissa olevaa pohjavettä, sillä suurin osa alueesta on kalliota. Ottamisalueen eteläreunassa on hiekka-alue, jossa muodostuu pohjavettä. Kalliopitteisyydestä johtuen pohjaveden muodostuminen on ottamisalueella vähäisempää muuhun pohjavesialueeseen verrattuna.

Lohjanharjun pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen pinta-ala on noin 9,5 km². Louhittavasta alueesta noin 6,2 ha ja ottamisalueesta noin 9,5 ha sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella, joten ne ovat yhteensä alle 1 % Lohjanharjun pohjavesialueen muodostumisalueesta.

Louhintaa ei uloteta pohjaveden pinnantason alapuolelle.

Louhinta aiheuttaa kallioperään mikrorakoilua, jonka vaikutus ulottuu yleensä muutamien metrien etäisyydelle, eikä sillä voida katsoa olevan haitallisia vaikutuksia pohjavesialueella oleviin heikkousvyöhykkeisiin.

Pohjaveden pinnankorkeus ja kalliopinnantasot tulee varmistaa ennen ottamistoiminnan aloittamista asentamalla ottoalueen eteläpuolelle pohjavesiputki.

Ottamisalueelta pohjavesialueelle kulkeutuva veden määrä on ennen louhintaa vähäistä. Suora pohjavesikulkeutuminen on vähäistä ja osa kulkeutumisesta tapahtuu pintavalunnan kautta. Mikäli tämä vesimäärä poistuu pohjavesialueen antoisuudesta, on sen vaikutus erittäin vähäinen (< 1 %) ja sillä ei ole vaikutusta pohjavesialueen antoisuuteen.

Räjähdysaineiden typpikuormitus, sekä louhinnan kiintoaineiden ja sameuden vaikutukset otetaan huomioon johtamalla louhosalueelle kertyvä sadevesi selkeytysaltaan kautta hallitusti pois alueelta.

Pintavedet

Sadevedet ohjautuvat tällä hetkellä osittain moottoritien sisään tulotien ojiin, mutta suurimmalta osaltaan ottamisalueen itäpuolen suoalueeseen ja sen ojiin. Kaikki em. sadevedet johdetaan moottoritien alittavan rummun kautta Lempoonsuonojaan ja edelleen Myllyjoaan ja Hiidenveteen.

Suunniteltu ottamistoiminta ei kuitenkaan muuta alueen valuma-alueita, koska ottamistoiminnan aikana ja sen jälkeen hulevedet / sadevedet johdetaan samaan moottoritien alittavaan rumpuun. Moottoritien sisään tulotien ja moottoritien sivuojiin kerääntyy kuitenkin vähemmän vettä kuin nykytilassa.

Häiriintyvät kohteet

Lähin asemakaavoitettu asuinalue sijaitsee Lempolassa noin 400 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta.

Ottamisalueen eteläpuolella noin 350 metrin etäisyydellä sijaitsee Lempolan kauppakeskus, autokauppaa palveleva rakennus ja frisbee golfrata, ja noin 700 - 900 metrin etäisyydellä sijaitsee ylä- ja ala-asteen koulu, päiväkotiki, vanhusten palvelutalo ja kerrostaloja.

Ventelän asuinalue sijaitsee etelässä noin 900 metrin etäisyydellä ja Perttilän asemakaavoitettu asuinalue sijaitsee kaakossa noin 800 metrin etäisyydellä. Ottamisalueen itäpuolella noin 260 - 550 metrin etäisyydellä sijaitsee kolme erillistä haja-asutusalueen omakotirakennuspaikkaa.

Muu kuormitus alueella

Alueen melutilanteeseen ja ilmanlaatuun vaikuttavat läheinen moottoritie ja Hanko-Hyvinkää valtatie vt 25.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Ottamisalueen pinta-ala:	18,7 ha (luvitettava alue)
Ottoalueen pinta-ala:	9,7 ha
Kokonaisottomäärä:	420 000 m ³ ktr
Vuotuinen ottomäärä:	60 000 m ³ ktr
Haettu ottamisaika:	7 vuotta

Ottoalue ja louhintasuunnitelma:

Lupaa haetaan 420 000 m³:n määrälle kalliokiviainesta 7 vuoden ajaksi (vaihe 1).

Ottamisalueen länsi- ja pohjoispuoleinen moottoriliikennetiehen ja moottoritiehen rajoittuva ja hakemuksen kohdekiinteistön 444-423-1-1249 välissä sijaitsevalle valtion omistamalle kiinteistöllä 444-895-2-9 sijaitsevalle kapealle 40 000 m³:n suuruiselle kallioiselle reunakaistalle ei haeta tässä vaiheessa lupaa (vaihe 2).

Ottoalue (louhittava alue) on pinta-alaltaan noin 9,7 ha.

Ottamisalueen pinta-ala on noin 18,7 ha. Ottamisalueeseen sisältyvät kaikki ottamistoimintaan liittyvät toiminnot, kuten murskeen varastointikentät ja pintamaiden varastoalueet.

Suunnittelualan pinta-ala on noin 22,4 ha. Siihen sisältyy moottoritiealueella olevaa kallioaluetta, joka on tarkoitus louhia myöhemmin (vaihe 2).

Ottamissyvyys vaihtelee noin 1,5 metristä 14 metriin keskimääräisen ottamissyvyyden ollessa noin 5,6 metriä.

Ottamistaso vaihtelee + 73 metristä + 80 metriin. Eteläosassa ottamistaso on noin 200 metrin matkalla tasolla + 78 .. + 80 metriä, jonka jälkeen tulee kolmen metrin kynnys ja louhintataso jatkuu pohjoisessa tasolla + 75 ... + 73 metriä. Tällä tavalla on haluttu varmistaa, että eteläosassa, joka on kriittisin pohjavesien suojelun kannalta, jää varmuudella riittävä suojavyöhyke pohjaveteen. Ottamisalueen eteläpuolella olevissa pohjavesiputkissa pohjaveden pinta on vaihdellut + 71 ... + 73 m ja pohjoispuolella pohjavesi on jo huomattavasti alhaisemmalla tasolla vaihdellen + 51 ... + 55 m.

Louhinta-alueen reuna-alueille ei muodostu tarvetta luiskien rakentamiselle. Länsireunalle jätetään miltei pystysuora kalliorintaus (max. 8 m), sillä länsipuolinen alue on tarkoitettu louhia myöhemmin erillisellä luvalla (vaihe 2). Mikäli ko. toiminta ei toteudu, jätetään rintaus pystysuoraksi, koska luiskan rakentaminen veisi tilaa tulevalta rakentamiselta.

Ottoaluetta ei ole vaiheistettu, koska vaihtelevan kalliolaadun takia saattaa olla tarvetta louhia sekä pohjoisosasta että eteläosasta samanaikaisesti.

Tuotteet, tuotanto ja kapasiteetti

Alueen tasaaminen louhimalla on välttämätöntä, jotta alue voidaan toteuttaa oikeusvaikutteisen taajamaosayleiskaavan mukaiseen tarkoitukseen.

Louhittava kallion määrä on 420 000 m². Alueella valmistetaan erilaisia kivimurskelaajikkeita keskimäärin 170 000 t/a ja maksimissaan 350 000 t/a. Louhintaa ja murskausta suoritetaan alueella urakaluontaisesti, toimintaa on keskimäärin arviolta noin 6-10 kuukautta vuodessa. Murskausurakoiden pituus vaihtelee mm. kiviainesten markkina-tilanteesta riippuen. Lisäksi haetaan lupaa ottaa vastaan muualta tuotavaa louhetta murskattavaksi alueella maksimissaan 5000 t/a. Louheen vastaanottoa on vain satunnaisesti.

Tuotanto käsittää kallion louhinnan ja kiven murskauksen. Louhintatyö koostuu porauksesta, kiven irrotuksesta (räjäytyksestä) ja rikotuksesta (louheen lohkokokoja pienennetään murskauslaitokseen sopivaksi).

Toiminnan kesto ja toiminta-ajat

Maa-aineslupaa on haettu 7 vuodeksi.

Murskausta tehdään arkisin klo 7-22 (700 h/a), porausta klo 7-21 (500 h/a) ja rikotusta klo 8-18 (500 h/a). Räjäytykset tapahtuvat 8-18 väliseen aikaan arkisin (muutama räjäytys viikossa louhinta-urakan aikana). Kuljetuksia on tarpeen mukaan arkisin klo 6-22 välisenä aikana.

Toiminta-ajat ovat ns. Muraus-asetuksen (Valtioneuvosten asetus N:o 800, 9.9.2010) määräysten mukaiset.

Raaka-aineiden, tuotteiden ja polttoaineiden varastointi sekä veden käyttö

Murskeen varastoalue sijoittuu ottamisalueen itäosan ja osittain (tarvittaessa) alueen eteläreunalle. Louhinnan edettyä varastointia on myös louhoksen pohjatasolla. Varastokasojen sijoittelulla vähennetään myös murskauslaitoksen pöly- ja melupäästöjen leviämistä ympäristöön. Varastokasat ovat pääosin noin 4 ... 10 metriä korkeita.

Työkoneiden (kuormaajat) polttoaineita ja laitteistojen voiteluaineita varastoidaan rakennettavalla tukitoiminta-alueella. Polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, joka on varustettu ylitäytön estimillä. Tukitoiminta-alue sijoittuu ottamisalueen itäosaan. Öljytynnyrit varastoidaan tynnyreissä niille tarkoitetuissa valuma-altaallisilla varastoissa tai konteissa. Voiteluaineet ja mahdolliset vaaralliset jätteet säilytetään niille erikseen varatuissa lukittavissa konteissa. Murskauslaitoksen aggregaatin vaatima polttoaine säilytetään murskauslaitoksen yhteydessä.

Kerrallaan tukitoiminta-alueella varastoidaan kevyttä polttoöljyä maksimissaan 9000 litraa. Murskauslaitoksen ylläpitoon käytettäviä öljytuotteita alueella varastoidaan kerralla enimmillään noin 500 litraa.

Tukitoiminta-alue rakennetaan siten, että se on asetuksen N:o 800 (Muraus -asetus) määräysten mukainen. Niissä kohdissa, joissa poltto- ja voiteluaineita säilytetään ja tankataan, on tiivis HDPE -kalvo. Kalvosuojattu alue ulotetaan vähintään viisi metriä polttoainesäiliöiden ja tankkausalueen ulkopuolelle. Suojatun alueen reunat korotetaan. Suojatun tukitoiminta-alueelle kertyvät vedet johdetaan pois öljynerotuskaivon kautta.

Vettä käytetään alueella tarvittaessa pölyntorjuntaan. Käytettävä vesi saadaan pääosin hulevesien keräysaltaista.

Liikennejärjestelyt ja kuljetusmäärät

Murskekuljetukset tapahtuvat pääosin ajoneuvoyhdistelmillä. Vuosittaisen keskimääräisen ottomäärän ollessa noin 60 000 m³tr, aiheuttaisi se keskimäärin 15-20 ajoneuvoyhdistelmän käyntiä kohteessa arkisin. Kuljetuksissa on kuitenkin suuria vaihteluja kysynnästä riippuen.

Ottamisalueelle on kulku tällä hetkellä etelän puolella sijaitsevan olemassa olevan metsätien kautta. Ennen ottamisen aloittamista olemassa olevan metsätien pohjan kantavuutta vahvistetaan. Tämän lisäksi rakennetaan uusi noin 80 metriä pitkä tie, jolla metsätie saadaan yhdistettyä Lehmijärventie -nimiselle katuosuudelle. Työmaatietä ei ole tarkoitus asfaltoida ja pölyntorjunta hoidetaan kastelemalla.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamisaluetta ei tulla maisemoimaan perinteiseen tapaan pintamaita levittämällä ja istuttamalla puun taimia, koska alueen tuleva käyttö on oikeusvaikutteisen taajamaosayleiskaavan mukaisesti kaupallisten palvelujen ja työpaikkojen alue (KMT).

Alueen piha-alueet ja kulkuväylät tullaan pääosin asfaltoimaan ja alueen tuleva pohjavesien suojelu ja istutettavan tontinosan alueet sekä mahdolliset istutukset tullaan määrittelemään tulevassa asemakaavassa, johon alueen rakentaminen tulee perustumaan.

Alue on tarkoitettu taajamaosayleiskaavassa merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan ja monipuolisten työpaikkojen alueeksi.

Alueelle voidaan sijoittaa sellaista uutta merkitykseltään seudullista vähittäistavaran kauppaa, joka kaupan laatu huomioon ottaen on perusteltua sijoittaa keskustatoimintojen alueiden ulkopuolelle sekä monipuolisia työpaikka-alueita, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja siihen liittyvää myymälätilaa sekä varastointia.

Mikäli ottamisalue ei toteudu osayleiskaavan mukaiseen käyttöön, tulee lupamääräyksissä esittää määräykset maisemoinnista.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN VÄHENTÄMINEN (LUVAN HAKIJAN ARVIO)

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisen terveyteen

Käyttämällä hakemuksessa esitettyjä pölyn- ja meluntorjuntakeinoja, ei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa yleiseen viihtyvyyteen. Ihmisten terveyteen toiminnalla ei ole vaikutusta. Melumallinnuksen mukaan melun ohjearvot eivät ylitä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa murskauksen ollessa louhoksen pohjatasolla tai kun toteutetaan vaadittavat meluntorjuntatoimenpiteet.

Alueen taustamelu on jo nyt huomattava viereisen moottoritien ja moottoriliikennetien takia ja murskauksen tuoma lisäys melutilanteeseen on hyvin vähäinen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Tehdyn luontoselvityksen mukaan alueella ei ole erityisiä luontoarvoja ja se on laajalti hakkuualueita. Suojeltuja luontotyyppisiä tai eläimiä ei tavattu. Tarkemmat tiedot on esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

Tuotantoalueen eteläpuolella, lähimmillään noin 40 m etäisyydellä, sijaitsee Lohjanharjun ja Ojamonkankaan Natura -alue. Varsinaisesta louhinta-alueesta etäisyys Natura -alueeseen on noin 120 m. Natura-alueen yhteydessä on myös harjunsuojeluohjelmaan kuuluva Lohjanharjun harjunsuojeluohjelma. harjunsuojeluohjelma-alueen raja poikkeaa hieman Natura-alueesta sijaiten lähimmillään noin 15 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta ja noin 100 m etäisyydellä louhinta-alueesta. Tehdyn Natura-tarveharkinnan mukaan ottoalue ei todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnontarvoja, joiden suojelemiseksi Lohjanharju ja Ojamonkangas on sisällytetty Natura-verkostoon. Suunniteltu ottoalue ei heikennä Natura 2000 -alueen yhtenäisyyttä, luonnontilaa tai edustavuutta. Tarkemmat tiedot on esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Toiminnasta ei aiheudu haittaa vesistöihin tai niiden käyttöön. Louhinnan yhteydessä ympäristöön vapautuu aina jonkin verran räjähdysaineiden sisältämiä nitraattiyhdistelmiä, jotka ohjautuvat alueen ympäröiviin ojiin. Nykyisin käytettyjen räjähdysaineiden typpipäästöt veteen on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin käytettyjen aineiden. Vaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittävät, sillä ylimääräinen typpi sitoutuu lämpimänä kautena osin vesikasvillisuuteen, sedimentoituu pohjalle ja/tai poistuu typpikaasuna ilmakehään (denitrifikaatio). Hulevesien kiintoainepitoisuudet vähennetään ohjaamalla vedet syvennyksen/pohjakerroksen kautta pois louhosalueelta pohjoiseen. Toiminta ei muuta valuma-alueita. Tarkemmat tiedot vesistöistä ja valuma-alueista sekä louhoksen vesien ohjauksesta on esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

Ilmaan joutuvien päästöjen vaikutukset

Käyttämällä hakemuksessa esitettyjä pölyntorjuntatoimenpiteitä ilmaan johtuvat päästöt ovat vähäiset. Pölyn haitallista leviämistä vähennetään tarvittaessa pölyn sidonnalla (kastelulla) murskausprosessissa. Lisäksi kuljetusteitä kastellaan tarvittaessa vedellä. Raskas kivi- ja sementtipöly leviää vain lyhyitä matkoja tuulen mukana. Merkittävin pölylaskeuma kohdistuu kokemuksen mukaan yleensä vain ottoalueen läheisyyteen.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Louhinta tullaan suorittamaan siten, ettei louhintataso ole pohjavedenpinnan alapuolella. Tällöin ottoalue ei tule keräämään ympäristöstään pohjavettä eikä siten vaikuta alueen pohjaveden virtaussuuntaan. Ottamisalueen eteläosassa pohjavesi on havain-

toputkien perusteella tasovälillä + 71 ... + 73 m, eli useita metrejä ottotaso alempana. Louhinta ei siten ulotu lähelle pohjaveden pintaa. Ottamisalueen pohjois-, itä- ja länsipuolella pohjaveden pinta on vielä enemmän louhintatason alapuolella.

Ottamisalueelta pohjavesialueelle kulkeutuvan veden määrä on nykytilanteessa vähäinen. Suora pohjavesikulkeutuminen on vähäistä ja osa kulkeutumisesta tapahtuu pintavalunnan kautta. Mikäli tämä vesimäärä poistuu pohjavesialueen antoisuudesta, on sen vaikutus erittäin vähäinen (< 1 %), eikä sillä ole vaikutusta pohjavesialueen antoisuuteen.

Päästöjen estäminen maaperään ja vesien suojele

Työkoneiden tankkaukset tapahtuvat vain suojatuilla tukitoiminta-alueilla, jotta mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi. Työkoneiden kuntoa seurataan säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan. Tukitoiminta-alueella käytetään vain hyväksytyjä polttoainesäiliöitä. Polttoaineiden säilytys- ja tankkauspaikoilta hulevedet johdetaan öljynerotuskaivojen kautta alueen ulkopuolelle.

Louhosalueen sadevedet kerätään alkuvaiheessa riittävän laajaan syvennykseen aloituskohdan läheisyydessä, josta vesi ohjautuu koillisen puoleiseen ojastoon. Myöhemmin ottamisen edetessä, louhitaan samanlainen keräyssyvennys alueen pohjoisosaan. Alueelle ei ole suunniteltu varsinaista hulevesiallasta, sillä sen siirtäminen työmaan edetessä on hankalaa. Louhoksen pohjalle jää kerros irti louhittua louhetta, jossa vesi pääsee liikkumaan. Tässä kerroksessa virtausnopeudet ovat kuitenkin pieniä ja kiintoaineet laskeutuvat louhekerroksen pohjalle.

Toiminnasta ei synny jätevesiä. Sosiaalitulojen jäte- ja käymäläjätevedet johdetaan umpisäiliöihin.

Päästöt ilmaan

Päästöjä vähennetään soveltamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa hakemuksessa tarkemmin esitetyllä tavalla.

Murskauslaitoksen pääasiallisia pölyviä kohteita ovat kuljettimien päät, seulastot, murskaimet sekä kiviaineksen syöttö. Pölyä syntyy paitsi itse laitoksessa myös kiviaineksen käsittelyssä ja varastoinnissa, kuormauksessa ja laitoksen liikenteestä. Pölyn määrään vaikuttaa useat tekijät, kuten kiviaineksen kosteus, säätila, ilman suhteellinen kosteus, tuuli, vuodenaika, sekä valmistettava tuote ja käytetty raaka-aine. Maaaineksen käsittelyssä, kuljetuksissa ja työmaatiestä syntyviä pölyhaittoja vähennetään kastelulla. Pölyä vähennetään myös varastokasojen oikealla sijoittelulla.

Melu ja värinä

Melupäästöjä vähennetään käyttämällä nykyaikaista murskauslaitosta ja työkoneita, sekä sijoittamalla laitos mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden ja hyödyntämällä syntyviä rintoja. Lisäksi raaka-aine-, pintamaa- ja varastokasojen sijoittelulla voidaan ehkäistä meluhaittoja. Toiminnassa toteutetaan meluselvityksessä esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet.

Tuotanto käsittää kallion louhinnan ja kiven murskauksen. Louhintatyö koostuu porauksesta, kiven irrotuksesta (räjäytyksestä) ja riktuksesta (louheen lohkokoko pienennetään murskauslaitokseen sopivaksi). Kiviaineksen murskauksessa kalliolouhetta pienennetään määrätyn seulan läpäiseväksi tuotteeksi, jonka maksimiräekoko ja räekokojakauma määräytyvät tuotteelle asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Murskauslaitos koostuu yleensä esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulastoista. Murskausta toteutetaan siirrettävällä murskauslaitteistolla, joka tuodaan tuotantoalueelle tuotannon ajaksi. Toiminta on ympärivuotista, mutta louhinta- ja murskausurakoiden pituudet vaihtelevat. Arvioidaan, että aktiivista louhinta- ja murskaustoimintaa on vuositasolla noin 6-10 kuukautta.

Poraus suoritetaan halutulla reikävälillä kerrallaan irrotettavaksi aiotulla alueella. Reikien määrään ja keskinäiseen etäisyyteen vaikuttaa mm. louhittavan kallion laatu ja rintauksen korkeus, kerrallaan irrotettava materiaalmäärä, käytettävä räjähdysaine ja haluttu lohkokoko.

Rikotuskalustona käytetään tavallisesti hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Louheen käsittelyyn käytetään osittain samoja työkoneita kuin valmiin tuotteenkin (murskeen) käsittelyyn. Silloin kun alueella ei ole louheen murskaustoimintaa, hoidetaan myyntikuormausta 1-2 pyöräkuormajalla.

Alueelle sijoitettussa murskauslaitoksessa on kolme tai neljä murskausvaihetta riippuen halutun tuotteen laatuvaatimuksista. Alueella käytettävä laitos on tela-alustainen Locotrac -tyyppinen siirrettävä laitos ja se täyttää B -luokan vaatimukset.

Murskauslaitos sijoitetaan toiminnan alkuvaiheessa alueen itäosaan perustettavan varastokentän yhteyteen. Louhinnan edistyessä laitos siirtyy louhoksen sisälle sen pohjatasolle, jossa ottorintaukset estävät melun ja pölyn leviämistä. Laitos sijoitetaan aina niin, että se on mahdollisimman lähellä kallioseinämiä ja sen hetkistä louhinta-kohtaa, jolloin melupäästöt saadaan parhaiten hallintaan. Meluselvityksen mukaan melutaso ei ylity, kun huolehditaan melutorjunnasta. Murskauslaitos sijoitetaan aina niin, että häiriintyviin kohteisiin (asutus) on vähintään 300 m etäisyys. Käytännössä etäisyyttä on suurimmilta osin vähintään 400 m enemmän.

Melutasojen raja-arvojen saavuttamiseksi on murskauslaitoksen sivulle tehtävä alkuvaiheessa (laitos nykyisen maanpinnan tasolla) vähintään 5 m korkea meluvalli murskauslaitoksen koillispuolelle sen koko pituuden mittaisena. Myös louhinnan keskivaiheessa on murskauslaitoksen koillispuolelle tehtävä vastapäätä vähintään 5 m korkea meluvalli. Loppuvaiheessa murskauslaitoksen koillis-/itäpuolelle tarvitaan vähintään 5 m korkea meluvalli.

Ympäristömeluselvityksen mukaan louhinnan ja murskauksen aiheuttama päiväajan keskiäänitaso on kaikissa tilanteissa melutorjuntatoimenpiteet huomioituna

- alle tai korkeintaan 55 dB(A) kaikilla vakituisilla asuinrakennuksilla
- alle tai korkeintaan 45 dB(A) kaikilla vakituisilla lomarakennuksilla

Jätteet ja niiden käsittely sekä hyödyntäminen

Toiminta-alueella syntyy sekajätettä n. 500 kg/a, rautaromua n. 10 000 kg/a, jäteöljyä, vaarallinen jäte n. 500 l/a.

Vaaralliset jätteet (esim. öljyt) varastoidaan tukitoiminta-alueella tiiviissä ja lukitussa kontissa. Vaaralliset jätteet toimitetaan ongelmajätelaitokseen tai muuhun vastaavaan valtuutettuun vaarallisten jätteiden käsittelypaikkaan. Vaarallisista jätteistä pidetään kirjanpitoa, josta selviää mm. niiden laatu ja määrä.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma (liite 8).

Ottamisalueella syntyy pintamaita arviolta noin 50 000 m³-ktr, jotka käytetään suoja-rakenteissa ja maisemoinnissa.

Alueelta poistettavat pintamaat ovat puhtaita maa-aineksia, eikä niiden varastoinnista aiheudu ympäristölle haitallisia vaikutuksia. Pintamaat / irtomaat (moreeni/hiekka) läjitetään ottamisalueen itäosaan, jossa tarvitaan täyttöjä tulevaa rakentamista varten (kaava-alue). Tällaiseen täyttöön käytetään kantavia maita. Osittain maita voidaan välivarastoida ottoalueen reunoilla. varastoinnista syntyy vähäisissä määrin hulevesiä eivätkä ne laadultaan poikkea muualla ottoalueella syntyvistä hulevesistä. Pintamaat ovat lähinnä humusta ja moreenia ja aivan reuna-alueen itäosassa vähäisiä määriä savea.

Pintamaakasojen pinnat silotellaan siten, että pölyämien sekä suotovesien muodostuminen saadaan minimoitua.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamista

Melupäästöjä vähennetään käyttämällä nykyaikaista murskauslaitosta sekä työkoneita. Meluhaittoja voidaan ehkäistä sijoittamalla laitos mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden siten, että ottamistoiminnasta syntyvät rintaukset muodostavat luonnollisen meluesteen. Lisäksi raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasojen sijoittelulla voidaan ehkäistä tehokkaasti melun leviämistä ympäristöön. Toiminnassa toteutetaan meluselvityksessä esitetyt melutorjuntatoimenpiteitä (esim. meluvalli).

TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN TARKKAILU

Tiedot toiminnan käyttötarkkailusta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä käytettävistä mittausmenetelmistä ja -laitteista, laskentamenetelmistä ja niiden laadunvarmistuksesta

Käyttötarkkailu:

Murskauslaitoksen toimintaa tarkkaillaan jatkuvasti. Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, jonne kirjataan mm. tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, tiedot käytetyistä raaka-aineista ja polttoaineista ja sen määrästä, tiedot syntyneistä jätteistä ja sen poiskuljetuksista sekä maininnat mahdollisista toimintahäiriöistä ja niiden syistä.

Toiminnasta laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti, joka toimitetaan kaupungin valvontaviranomaiselle tiedoksi.

Päästö- ja vaikutustarkkailu:

Laitoksen pölypäästöjä seurataan aistinvaraisesti ja mikäli aiheutta on, ryhdytään toimenpiteisiin päästöjen rajoittamiseksi. Pölymittauksia ei ehdoteta tehtäväksi. Asutus sijaitsee riittävän kaukana laitoksesta, eikä pölypäästöjen voida olettaa kantautuvan asutukseen sakka.

Toiminnan aiheuttamaa ympäristömelua voidaan tarvittaessa mitata kertaluonteisesti lähimmissä mahdollisesti häiriintyvissä kohteissa toiminnan vakiinnuttua. Mittauspisteeksi valitaan esim. lähimmät asuinkiinteistöt. Jatkuvia melumittauksia ei tehdä. Alueella on huomattava taustamelu viereisen moottoritien ja moottoriliikennetien takia,

eikä murskauksen aiheuttama melu juuri erotu tällaisesta taustamelusta. Melumittauksista laaditaan erillinen mittaussuunnitelma, joka hyväksytetään lupaviranomaisella.

Räjäytystärinöitä seurataan muutamassa lähimmässä rakennuksessa tärinämittarein. Edustavat seurantakohteet määritetään myöhemmin ennen toiminnan aloittamista.

Pohjavesien ja pintavesien tarkkailu

Ottamisalueen ympäristössä on lukuisia pohjavesiputkia, joista osa on jo muiden tahojen tarkkailussa. Alueen pohjavesiolosuhteista on siten olemassa hyvä kokonaiskuva. Tähän hakemukseen ei ole suunniteltu asennettavaksi uusia pohjaveden havaintoputkia, vaan tarkkailussa ehdotetaan hyödynnettäväksi olemassa olevia havaintoputkia. Tarkkailuun soveltuvia putkia ovat ottamisalueen eteläpuolella sijaitsevat putket P2 ja HP2/13.

Putki P2 on vanha rautaputki, joka on edelleen käytössä. Putki HP2/13 on asennettu vuonna 2013 ja se on tarkkailussa.

Alueen pohjoispuolella olevien putkien ottaminen tarkkailuun ei ole tarkoituksenmukaista, koska pohjaveden taso on putkien kohdalla yli 20 m ottotasoa alempana.

Pohjaveden pinnan tasoa esitetään tarkkailtavaksi havaintoputkista P2 ja HP2/13 neljä kertaa vuodessa.

Pohjaveden laadun tarkkailua esitetään tarkkailtavaksi putkesta HP2/13 kerran vuodessa syyskuussa.

Louhosalueen pintavesien laatua tarkkaillaan kerran vuodessa alkuvaiheessa louhinnan aloituskohdan läheisyyteen louhitusta altaasta ja siitä lähtevästä koillisen puoleisesta ojasta. Myöhemmin ottamisen edetessä, louhitetaan samanlainen keräysaltaasta alueen pohjoisosaan, josta jatketaan näytteiden ottamista.

Raportointi ja tarkkailuohjelmat:

Luvan haltija toimittaa vuosittain edellisvuoden toiminnan yhteenvedon kaupungin valvontaviranomaiselle.

Pohja- ja pintaveden laaduntarkkailun tulokset kootaan raporttiin ja toimitetaan vuosittain kaupungin valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa ELY -keskukselle.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä sekä tiedot onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista ja poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisesta

Murskauslaitoksen sekä louhinnan normaalista toiminnasta ei aiheudu haittaa ympäristölle. Pohjaveden likaantumisvaara syntyy alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen riskistä onnettomuus- tai häiriötilanteessa päästä maaperään ja pohjaveen/pintavesiin. Alueelle rakennetaan asianmukainen tukitoiminta-alue. Työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvuodot havaitaan välittömästi. Työkoneet säilytetään tukitoiminta-alueella, jossa mahdolliset vuodot ovat havaittavissa välittömästi. Koska tuotantoalue sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella, kiinnitetään varotoimenpiteisiin erityistä huomiota.

Kaikki tuotantoalueella työskentelevät ovat tietoisia ympäristö- ja maa-ainesten otto-
lupaehdoista siinä laajuudessa kuin se heidän työtään koskee. Alueella työskennel-
täessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja
polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Toiminta-alueelle varataan turvetta tai muuta
öljynimeytysainetta riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan
heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi
kaupungin pelastus- ja ympäristöviranomaisille.

Louhintatyössä riskejä voi muodostua räjäytystöistä. Kallion louhintaan liittyvät räjäy-
tykset aiheuttavat paineaallon, jonka mukana voi sinkoutua kallion kappaleita työ-
kentelyalueen ulkopuolelle. Tällaiset riskit minimoidaan huolellisella suunnittelulla ja
valmistelutoimenpiteillä ennen jokaista räjäytystä. Viereinen moottoritie ja moottorili-
kennetie huomioidaan siten, että tarvittaessa liikenne pysäytetään räjäytyksen ajaksi
(tarkentuu räjäytyssuunnitelmien myötä).

Alueelle muodostuu työaikaisia jyrkkiä kalliorintauksia. Putoamisriski otetaan huomi-
oon esim. työmaa-aidoilla ja varoituskylteillä. Toiminta-alueella vähennetään työmaa-
liikenteeseen kohdistuvia riskejä rajoittamalla nopeuksia ja tarvittavin varoituskyltein.
Kuljetusajoneuvot ja työkonet on varustettava peruutusvaroitussäänellä.

ALOITUSLUPAHAKEMUS

Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa
(MAL 21 § ja YSL 199 §).

Luvan hakija on esittänyt seuraavat perustelut aloittaa toiminta ennen lainvoimaisuu-
den saavuttamista:

"Suunniteltu toiminta ei ole ristiriidassa alueen kaavoituksen kanssa, vaan louhinta on
lainvoimaisen osayleiskaavan toteuttamisen edellytys. Louhinnan ollessa suhteellisen
hidas prosessi on tärkeää, että toimintaa voidaan käynnistää ajoissa. Alueella ei ole
ottotoimintaa estäviä luonnonolosuhteita tms. ja hakemuksesta ilmenevin perustein
MAL 3 ja 6 § mukaiset luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Vakuudeksi toimin-
nan aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaistumista ehdotamme 10 000 €."

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Lohjan kaupunki ilmoitti 8.3.2018 kirjeitse naapureille (38 naapuria) asian vireille tu-
lost, jossa varattiin mahdollisuus kirjallisen huomautuksen tekemiseen.

Lisäksi vireille tulosta ilmoitettiin kirjeitse Lempolan asukasyhdistys ry:lle ja Lohjan
Asemanseudun asukasyhdistykselle

Hakemuksesta on kuulutettu Lohjan kaupungin internetsivuilla 9.3.-9.4.2018 ja uudel-
leen kuulutukseen päässeeseen vuosilukuvirheen vuoksi 12.4.-11.5.2018. Ilmoitus kuulu-
tuksesta on julkaistu Länsi-Uusimaa -lehdessä 9.3.2018 ja 12.4.2018. (YSL 44 §)

Laitoksen naapureille ja paikallisille asukasyhdistyksille on toimitettu tieto hakemuk-
sesta erityistiedoksiantona (YSL 44 §)

Maastokäynti

Alueella suoritettiin maastokäynti 26.4.2019, johon osallistuivat luvan hakijan edustaja, maanomistajat, maanomistajan asiamies, urakoitsijan edustaja ja Lohjan ympäristönsuojelun edustajat.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat sekä liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueilta, Liikennevirastolta, Uudenmaan liitolta, Tieyhtiö Ykköstie Oy:ltä, Lohjan vesilaitokselta, Lohjan rakennuttaminen ja kaupunkitekniikalta, Lohjan kaavoitukselta sekä Lohjan ympäristöterveyspalveluilta.

Lupahakemuksen johdosta on annettu kahdeksan lausuntoa.

Lausuntojen tiivistelmät:

Liikennevirasto toteaa lausunnossaan 2.5.2018 muun muassa seuraavaa:

Louhinta on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei nykyisen tiealueella olevan kallioleikkauksen stabiliteetti vaarannu. Räjähdyssuunnitelmat tulee hyväksyttävä tienpitäjällä, kun louhitaan lähempänä kuin 40 metrin etäisyydellä nykyisen tien kallioleikkauksesta.

Mikäli louhinnassa tulee tarve katkaista valta- tai kantatien liikenne räjäytysten ajaksi, tulee asiasta sopia Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Lohjan vesi- ja viemärlaitos toteaa lausunnossaan 11.5.2018 muun muassa seuraavaa:

Ottaen huomioon alueen vähäinen pohjaveden muodostuminen, louhinnan etäisyys pohjavedestä sekä lupamääräykset louhinnasta, vesilaitos katsoo, ettei sillä ole huomautettavaa Lempolan kallioalueen maa-ainesten ottosuunnitelmasta.

Lohjan kaavoitus toteaa lausunnossaan 14.5.2018 muun muassa seuraavaa:

Laakspohjan kartanon tallin maa-ainesten ottolupahakemuksen mukainen toiminta ei aiheuta haittaa kaavoitukselle.

Maa-ainesten ottosuunnitelman mukainen hulevesien ohjaaminen ei saa heikentää E18- moottoritien pohjoispuolisen alueen rakennettavuutta. Kyseiselle alueelle tarkastellaan Lehmijärvi-Pullin osayleiskaavassa mahdollisen ”Lempolan asemanseudun” tehokasta rakentamista.

Maa-ainesten ottosuunnitelman koillisosan irtomaiden loppusijoitukseen tarkoitettulla alueella tulee säilyttää yksittäisiä puita alueen maisema-arvojen vuoksi.

Uudenmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan 12.7.2018 muun muassa seuraavaa:

Kaavoitus

ELY-keskus katsoo, että hakemuksesta on ehdottomasti pyydettävä kaupungin kaavoitusviranomaisen lausunto/kannanotto erityisesti hakemukseen liitetyn hakijan teetämästä tontinkäyttösuunnitelmasta. Lausunnossa tulisi ottaa kantaa esitettyihin pohjatasoihin ja tulevien hulevesien hallintajärjestelmien järjestämismahdollisuuksiin louhinnan jälkeen. Alueen itäosan täyttöihin ja niissä käytettäviin materiaaleihin tulee lisäksi ottaa kantaa. Louhinnan jälkeen alue jätetään avoimeksi, eikä sitä maisemoida maa-aineshankkeissa perinteisesti käytetyllä tavalla. Ottoalueen ja moottoritien välinen kallioalue jätetään noin 8 metrin korkuinen pystysuora kallioseinä. Lausunnossa tulisi myös ottaa kantaa tähän, ja erityisesti kallioseinämän mahdolliseen sortumisen ja sen myötä turvallisuuteen (alueen mahdollinen aitaaminen ja aidan kunnossapito). Kaavoitusviranomaiselta tulisi myös saada arvio kyseisen alueen mahdollisesta asemakaavoituksesta, tai siitä, miten alueen rakentaminen on tarkoitus toteuttaa.

Vaikutukset Lohjanharjun ja Ojamonkankaan Natura 2000-alueeseen

ELY-keskus toteaa, että hakemukseen liitetyn Natura-arvioinnin johtopäätökset perustuvat ennen kaikkea siihen, että lähimmät suojelun perusteena oleva Harjumetsät –luontotyyppin esiintymät sijaitsevat lähimmilläänkin useiden satojen metrien päässä suunnitellun ottoalueen rajasta. Kuitenkin ELY-keskuksen toimesta kesällä 2017 tehtyjen luontotyyppi-inventointien perusteella hanke-alueeseen rajautuva osa Natura-alueesta edustaa Natura-alueen suojelun perusteena olevaa Harjumetsät –luontotyyppiä. Natura-arviointia on tämän vuoksi tarpeen täydentää tuoreen inventointitiedon perusteella.

ELY-keskus katsoo lisäksi, että ottamisalueen merkitseminen maastoon näkyvin merkein tulee tehdä ennen toiminnan aloittamista. Merkinnällä varmistetaan, ettei toimenpiteitä missään vaiheessa uloteta harjijensuojeluohjelmassa olevalle alueelle eikä Natura 2000-alueelle.

Vaikutukset pohjaveteen, vedenhankintaan ja pohjavedentarkkailu

Hakemuksen tarkoittama alue sijaitsee Lohjanharjun vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella nro 0142851B (1E lk). Lempolan vedenottamo sijaitsee noin 900 m alueen lounaispuolella ja Takaharjun vedenottamo noin 800 m alueen itäpuolella. Alueen lähistössä on useita pohjaveden havaintoputkia, joiden perusteella voidaan todeta, että pohjaveden pinnan korkeus on alueen eteläpuolella tasolla noin +71...+73 m koillispuolella noin +52...+54 m, luoteispuolella noin +52 m ja länsipuolella noin +65 m (korkeudet N2000).

Louhintaa ei uloteta pohjavesipinnan alapuolelle ja louhintataso vaihtelee välillä +73...+80 m siten, että taso laskee etelästä pohjoiseen ja koilliseen. Alueen itäosa täytetään tasoon noin +65...+69 m (N2000). Louhinta-alueella pohjavettä muodostuu lähinnä pintavalunnan kautta. Louhinta aiheuttaa mm. räjähteistä peräisin olevaa typikuormitusta sekä kiintoaineen ja sameuden lisääntymistä alueelta poisjohdettavissa vesissä. ELY-keskus katsoo, että erityistä huomiota tulee kiinnittää hulevesien hallintaan ja hyödyntää hulevesiä tehokkaasti pölyntorjunnassa, jolloin pohjavedelle mahdollisesti haitallisia aineita sisältävät hulevedet eivät päädy pohjaveteen.

ELY-keskus toteaa, että murskaamolaitoksen suojaus ja sen hulevesien hallittu johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle (esim. tukitoiminta-alueen hulevesijärjestelmään, josta hulevedet johdetaan öljyerottimen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle) on toimenpide, jolla vähennetään pohjaveteen kohdistuvaa riskiä.

Ennen tarkkailun aloittamista toiminnanharjoittajan tulee sopia esitettyjen putkien käytöstä putkien haltijoiden kanssa. Putken HP2/13 käytöstä tulee neuvotella ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri-vastuualueen kanssa.

ELY-keskus katsoo, että toiminnan vaikutusten tarkkailua varten tulee yksi uusi havaintoputki asentaa Takaharjun vedenottamon ja ottamisalueen välille. Havaintoputken tulee soveltua vesinäytteiden ottoon. Putkelle on lisäksi määritettävä korkeus korkeusjärjestelmässä N2000.

Tarkkailutulokset ja kaikkien tarkkailupisteiden havaintoputkikortit pyydetään toimittamaan tiedoksi myös ELY-keskukselle.

Pinta-/hulevedet

ELY-keskus pitää kaikkien esitettyjen syvennyksien tekemistä välttämättöminä. Syvennyksistä poisjohdettavien vesien säännöllistä tarkkailua ELY-keskus pitää tärkeänä, ja tarkkailun tulisi tapahtua mahdollisimman lähellä purkukohtaa. Syvennykset tulee olla tehtynä ennen toiminnan aloittamista ja niiden tulee aina palvella toiminnassa (mahdollisesti myös tukitoiminta-alueet) syntyvien hulevesien käsittelyä. Syvennykset tulee olla riittävän suuret, jotta kiintoaines ehtii laskeutua niissä. Syvennyksiä tulee tyhjentää lietteestä riittävän usein. Lietettä ei saa varastoida pohjavesialueella.

ELY-keskus pitää pintavesien osalta esitettyä laaduntarkkailua riittävänä, mutta katsoo, että myös tukitoiminta-alueelta johtavia hulevesiä tulee tarkkailla. Tarkkailua tulee tehdä lähellä päästölähdettä ja tulokset pyydetään toimittamaan tiedoksi myös ELY-keskukselle.

Melu

Meluselvityksen perusteella ohjearvon mukainen melutaso ei ylitä asutuksen kohdalla, kun laskennoissa on huomioitu melusteet. Idässä/koillisessa olevien rakennusten kohdalla melutaso on melusteiden kanssa aivan 55 dB melualueen rajalla, joten melusteiden toteuttaminen on välttämätöntä.

Loma-asunnot sijaitsevat kauempana ja niiden kohdalla tieliikenteen melu on vallitsevaa. Joissain olosuhteissa rikotuksesta aiheutuvan äänen voi erottaa liikenteen melusta. Meluselvityksessä, on rikotuksen osalta käytetty paljon alhaisempaa lähtömelutasoa (115 dB), kuin mitä yleensä meluselvityksissä on käytetty (123 dB). Tuo ero on jo merkittävä ja vaikuttaa melulaskennan tuloksiin huomattavasti. Tässä on kuitenkin käytetty rikotuksen osalta +5 dB:n iskumaisuuskorjausta, joten ero ei silloin ole niin merkittävä. Tosin iskumaisuuden lisäämistä ei tulisi laittaa melu-päästöihin selvityksessä esitetyllä tavalla.

Melun kannalta ongelmallisimpia kohteita ovat idässä sijaitsevat kohteet. Toisaalta niiden kohdalla tieliikenteen melutaso on niin korkea, että ainakaan murskauksen ja porauksen tasainen melu ei siellä erotu. Rikotus voi kuulua joissain olosuhteissa, mutta meluhaitan oleellista lisäystä kyseisten asuinrakennusten kohdalla ei todennäköisesti tule.

ELY-keskus katsoo, että toiminnassa pitäisi pyrkiä aina BAT –periaatteiden mukaisesti mahdollisimman vähäiseen meluntuottoon ja mahdollisimman hyvään melun leviämisen estämiseen. Eli toiminnassa tulisi käyttää mahdollisimman hiljaisia laitteita ja tuotekasoista ja pintamaista tulisi rakentaa melusteitä niin, että ne estävät mahdollisimman tehokkaasti melun leviämisen asutuksen suuntaan. Kun laskennoissa on käytetty melusteitä ja näin mahdollisesti päästy raja-arvoihin, niin melusteiden käyttö

tulisi olla pakollista. Melusteet tulee aina olla rakennettuna ennen toiminnan aloittamista. Lisäksi toimintojen sijoittelu ja meluisimpien toimintojen vuorokautinen ajoittaminen ovat oleellisia melun haittavaikutuksia ja häiriötä vähennettäessä. Tässä erityisesti rikotus ja räjäytys ovat merkityksellistä. Toiminnassa tulee erityisesti huomioida valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 (asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta) säädetyt vähimmäisvaatimukset.

Pöly

Myös pölyntorjunnassa tulee pyrkiä BAT-periaatteiden mukaiseen toimintaan. Suolan käyttöä pölyntorjunnassa on pohjavesialueella kielletty. Pölyntorjunnassa tulee käyttää alueelle kerääntyneet hulevedet tehokkaasti hyödyksi. Myös varastokasojen, työmaateiden, liittymien ja kuljetusten pölyntorjuntaa tulee huomioida. Tällä tavoin minimoidaan myös alueelta poisjohdettavien hulevesien määrää ja niiden vaikutuksia vesistöihin.

Pilaantunut maa-alue (Pima)

Kyseininen Pima-alue käsittää Turun moottoritien toisella puolella, vanhalla suoalueella sijaitsevaa haulikkorata-aluetta. ELY-keskus katsoo, että toiminnan räjäytykset tulee suunnitella siten, ettei suoalueelle kohdistu tärinävaikutuksia. Tarvittaessa tärinävaikutuksia tulee seurata tärinämittarein.

Liikenne ja infrastruktuuri-vastuualueen (naapurin) kannanotto

Maa-ainesten ottamisalue rajoittuu valtateiden 1 Helsinki - Turku ja 25 Hanko - Mäntsälä (moottoritie ja moottoriliikennetie rampeineen) tie- sekä suoja-alueisiin. ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottamistoiminta ja siihen liittyvät toimenpiteet tulee toteuttaa käyttämättä maantien suoja- ja tiealueita. Moottoritien suoja-alue on 50 m lähimmän ajoradan keskeltä mitattuna. Ottotoiminta ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa maanteille, näiden rakenteille tai laitteille, eikä maanteiden käyttäjille. Kehittyneitä louhintamenetelmiä käyttämällä tulee estää maa- ja kiviainesten sinkoutuminen maanteiden alueille. Maanteiden läheisyydessä tapahtuvissa louhintatöissä on noudatettava annettuja turvallisuusmääräyksiä ja -menettelyjä.

Kulkuyhteys hakemuksen mukaiselle ottoalueelle on esitetty rakennettavaksi Lehmjärventieltä, joka hakemusalueen kohdalla on Lohjan kaupungin katua. Katuosuuden päätyttyä tie jatkuu maantienä 11169 Lehmijärvi - Vanhakylä.

Tienpitäjä (Liikennevirasto) on luovuttanut kyseisellä kohtaa valtatie 1 sekä siihen liittyvän moottoritien sisääntulotien valtatie 25 palvelusopimuksella Tieyhtiö Ykköstie Oy:lle vuoteen 2029 asti. Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue ilmoittaa, että Lohjan kaupungin tulee pyytää lausuntoa maa-ainesten ottolupa- ja ympäristösuojelun mukaiseen kallion louhintaan ja murskaukseen lupaan Tieyhtiö Ykköstie Oy:tä.

ELY-keskus katsoo lisäksi, että suunnittelualueeseen sisältyvä 2. vaihe, ottamisalueen ja rampin välinen kapeahko kalliokaistale kiinteistöllä 444-895-2-9, johon ei tässä vaiheessa haeta lupaa, on käsiteltävä omana kokonaisuutena ja erillisellä tarkennetulla suunnitelmalla.

Muuta

Koska toiminnan yhteydessä myös tapahtuu massansiirtoja mm. täyttöjä varten, tulee koko alue sisällyttää lupa-alueeseen ja antaa määräyksiä myös täyttöjen osalta.

Koska alueelle ei esitetä varsinaisia maisemointitoimenpiteitä, tulee luvassa myös antaa määräykset maisemoinnista, mikäli aluetta ei toteutetakaan osayleiskaavava-rauksen mukaisesti. Maa-aineslain perusteella annetun valtioneuvoston asetuksen (926/2005) 8 § mukaan on luvan haltijan toteutettava kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet, jollei niiden suorittamiselle ole maa-aineslain 11 §:n 3 momentin nojalla annettu muuta määräaika. Lisäksi tulee maa-aineslain 12 §:n nojalla määrätyn vakuuden olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Erityisen ongelmallisena ELY-keskus pitää ns. vaiheen 2 louhimatta jättämistä. Kyse on kapeahkosta alueesta, jonka noin 8 metriä korkeita luiskia jätetään pystysuoriksi, jolloin harkittavaksi tulee alueen turvallisuuden takaaminen (sortumiset yms.). Luvassa tulee harkita määräyksiä myös tämän alueen osalta (alueen aitaus ja asiaton oleskelu).

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Saman lain 5 §:n 1 momentissa säädetään ottamissuunnitelmasta. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella (24.11.2005/468). Asetus on astunut voimaan 1.12.2005. ELY-keskus toteaa, että hakemusasiakirjat ovat pääosin asetuksen mukaiset.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunniteltu ottaminen ei ennalta arvioiden aiheuta vesilain 3:2 §:n tarkoittamia seurauksia.

Mikäli otetaan huomioon tässä lausunnossa mainitut seikat, ELY-keskus katsoo, että lupamääräysten vaikutusta huomioiden ei ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja edellytykset luvan myöntämiseksi ovat olemassa maa-aineslain 6 §:n mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. ELY-keskus katsoo, että ympäristölupa voidaan myöntää, kunhan huomioidaan tässä lausunnossa mainitut seikat.

Tieyhtiö Ykköstie Oy toteaa lausunnossaan 23.7.2018 muun muassa seuraavaa:

Tieyhtiö Ykköstie Oy on solminut Liikenneviraston kanssa kokonaishoitopalvelusopimuksen Muurla-Lohja moottoritien rakentamisesta ja hoidosta sekä ylläpidosta vuoteen 2029 asti.

Suunnittelualueeseen kuuluvan kiinteistön Rn:o 444-895-2-9 osa on myös tämän sopimuksen perusteella Tieyhtiö Ykköstie Oy:n vastuulla kuten myös koko moottoritien tiealue suojavyöhykkeineen mukaan lukien kaikki tien rakenteet. Lempolan kaatopaikan pilaantuneiden maiden läjitysalue kuuluu myös Tieyhtiö Ykköstie Oy:n vastuisiin.

Hakijan lupahakemus koskee vain yksityisessä omistuksessa olevia kiinteistöjä, jotka välittömästi rajoittuvat kiinteistöön 2:9, joka on yleistä tiealuetta ja pääosin kalliota.

- Hakijan tulee varmistaa riittävän vahvalla tuennalla kiinteistöllä 2:9 sijaitsevan kallion stabiliteetti ja hakija vastaa siitä, ettei kallio sorru.

- Hakija vastaa riittäväillä varotoimilla siitä, ettei kiviä putoa tielle.
- Hakija vastaa louhinta-alueen pinta- ja hulevesien käsittelystä omalla kiinteistölleen, moottoritien ojiin ei saa ohjata mitään louhinta-alueen vesiä.
- Hakija vastaa kaikista tien rakenteille mahdollisesti tärinästä tai louhinnasta aiheutuvisa vahingoista.
- Hakijan on järjestettävä riittävä tärinämittausseuranta kuten myös pohjaveden laadun ja korkeuden seuranta.
- Lempolan kaatopaikan kapselointia ei saa vaurioittaa.

Vaihtoehtoisesti Tieyhtiö Ykköstie Oy:n kanssa ulisi neuvotella riittävän korkean betonikaiteen/-seinän rakentamisesta moottoritien ja suunnittelualueen väliin, jolla voitaisiin estää kiviä putoamasta tielle sekä rajoittaa tehokkaasti pöly- ja meluhaittoja. Näin vaiheen 2 louhinta voitaisiin toteuttaa turvallisesti ja samanaikaisesti vaiheen 1 louhintojen kanssa.

Tieyhtiö Ykköstie Oy:lle tai Liikennevirastolle ei myönnetystä luvasta tule aiheutua mitään lisävastuita tai kustannuksia.

Lohjan rakennuttaminen ja kaupunkitekniikka toteaa lausunnossaan 26.9.2018 muun muassa seuraavaa:

Hakemuksessa on esitetty, että louhittavan alueen työmaaliikenne kulkee nykyisen kunnostettavan metsäautotien kautta Lehmijärventielle. Lehmijärventie on kyseessä olevalla kohdalla Lohjan kaupungin ylläpitämä katu. Uudenmaan ELY-keskuksen ylläpitämä maantie alkaa noin 100 metriä esitetystä ajoliittymästä koilliseen.

Lehmijärventien ajoneuvoliikenteen määrä on suunnitellun ajoliittymän kohdalla noin 1500 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida louhintaliikenteen vaikutukset ajoneuvoliikenteen välityskykyyn sekä Lehmijärventien osalta maantien 1125 suuntaa sekä maantie 1125 välin Lehmijärventie - valtatie 25 Lempolan kiertoliittymä.

Erillisen kevyen liikenteen väylän toteuttamistarve Lehmijärventielle tulee tarkastella lisääntyvästä raskaasta liikenteestä johtuen.

Lohjan ympäristöterveyspalvelut toteavat lausunnossaan 27.9.2018 muun muassa seuraavaa:

1. Toimijoiden on toteutettava hakemuksessaan ehdottamansa suojaustoimenpiteet mahdollisen vesien ja maaperän pilaantumisen sekä melun, pölyn ja tärinän leviämisen ehkäisemiseksi.
2. Kivenlouhinta, murskaus, varastointi ja kuljetus on suoritettava siten, että aiheutuvan melun suhteen toimitaan Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista 993/1992 2 §, 3 § ja 4§ mukaisissa puitteissa.
3. Mikäli louhinnasta, murskauksesta tai liikenteestä tai muusta toiminnasta aiheutuu naapurustoon kohtuutonta melu-, pöly- tai tärinähaittaa tai vesien pilaantumista, on toimijan ryhdyttävä toimenpiteisiin kohtuuttoman haitan poistamiseksi.
4. Pohjavettä on tarkkailta siten, että toimija on jatkuvasti selvillä siitä, aiheutuuko laitoksen toiminnasta pohjaveden pilaantumista ja/tai pilaantumisen vaaraa. Tarkkailuun on kiinnitettävä erityistä huomiota, sillä alueella sijaitsee kolme kaupungin vedenottamo.

5. Louhinnasta ei saa aiheutua pohjaveden pinnantasoihin sellaisia muutoksia, jotka saattaisivat aiheuttaa haitallista pohjaveden muodostumisen vähenemistä tai sen jakaantumista alkuperäisellä ja luonnollisella tavalla maaperässä.
6. Purku-, hule-, ja prosessivesiä on tarkkailtava ja hallittava siten, että varmistutaan siitä, että toiminnasta ei aiheudu pinta- ja pohjavesien pilaantumisen vaaraa.
7. Alueelle sijoitettavat polttoaine-, hydraulikkaöljysäiliöt sekä muut kemikaalit on sijoitettava ja suojattava siten, että vahingon sattuessa aineiden pääsy pohja- ja pintavesiin estyy.

Uudenmaan liitto toteaa lausunnossaan 8.10.2018 muun muassa seuraavaa:

Pohjavesialueen ja sen vaatimat toimenpiteet on otettu huomioon ottosuunnitelmas-
sa. Maakuntakaavassa on annettu pohjavesialuetta koskeva suunnittelumääräys,
jonka mukaan aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vä-
hennä pysyvästi pohjaveden määrää tai heikennä se laatua. Alue on yhdyskuntien
vedenhankinnan kannalta merkittävä. Siten on pohjaveden määrään ja laatuun kiinni-
tettävä erityistä huomiota sekä lupaharkinnan että mahdollisen ottotoiminnan yhtey-
dessä. On varmistuttava siitä, ettei maa-aineksen otto ole ristiriidassa pohjavettä
koskevien suojelutavoitteiden kanssa.

Uudenmaan liitto katsoo, että esitetty ottosuunnitelma on lupaharkinnan kannalta riit-
tävä. Liitolla ei ole huomautettavaa eikä muuta lausuttavaa ottosuunnitelmasta.

Muistutukset ja mielipiteet

Asiasta on annettu viisitoista (15) muistutusta.

Muistutusten ja mielipiteiden tiivistelmät:

Lohjan Seudun Ympäristöyhdistys ry, 10.5.2018

- Hakemus on hylättävä.
- Perustelut:
- Näin merkittävään paikkaan täytyy laatia ensin asemakaava, jossa osoitetaan yk-
sityiskohtaisesti eri alueiden tarkoitus, kuten virkistys- ja suojaviheralueet. Vasta
asemakaavan hyväksymisen jälkeen voidaan päättää maa-ainesten otosta.
- Alueella sijaitsee kahdessa kohdassa Ancyclus-järven muinaisranta (+70 mpy),
jotka tarvitsevat tutkimista.
- Alue on pohjavesialuetta ja tästä syystä on tehtävä huolelliset arviot louhinnan
vaikutuksista pohjavesiin ennen lupapäätöstä.
- Maa-aineksen poistaminen vaikuttaa sen lähellä olevien kiinteistöjen meluolosuh-
teisiin pysyvästi, koska nyt kallio on luonnollisena meluesteenä moottoritien ja
asutuksen välissä. Tulee tehdä arvio melun lisääntymisestä ja sen vaikutuksista
alueen asumisolosuhteisiin.

Valtaväylien Aluetoimikunta, 4.4.2018

- Vaaditaan ELY-keskuksen asiantuntijoiden kannanottoa pohja- ja pintavesiolo-
suhteista ennen lupien käsittelyä.
- Louhos- ja murskaamolupa voidaan myöntää selvästi lyhyemmäksi aikaa.
- Murskauksen ja porauksen osalta myöhään illalla tapahtuvaa toiminta-aikaa tulee
rajata.
- Muualta tuotavan louheen murskaamiseksi tule myöntää lupaa.
- Pölyn, melun ja värinän vaikutukset täytyy minimoida ja niihin liittyvistä toimenpi-
teistä täytyy tehdä selkeä suunnitelma.

- Rekkaliikenteen haittojen estämiseksi tulee laatia liikennesuunnitelma, jossa selvitetään louhintatoiminnan rekkaliikenteen reitit, ajat ja määrät.
Perustelut:
- Hanke sijaitsee I-luokan pohjavesialueella ja kaikin toimin tulee varmistaa, ettei pohjavesi ole vaarassa pilaantua. Hakemuksesta selviää miten pohjaveden ja pintaveden laaduntarkkailu toteutetaan, kuten ei myöskään polttoaineiden ja muiden öljytuotteiden käsittely alueella.
- Hankeaika (7 vuotta) tuntuu pitkältä jo kyseisen alueen kaavassa merkittyjen kaupallisten ja työpaikka-alueen kehittämisen kannalta. Louhittava noin 400 000 k-m³ kalliokiviaines saataneen murskattua ja myytyä alueelta pois lyhyemmässäkin ajassa.

Bonne Juomat Oy, 3.4.2018

- Vaativat lupahakemuksen hylkäämistä.
- Vastustaa jyrkästi louhimo- ja murskaamoalueen perustamista.
Perustelut:
- Asiantuntijalausuntojen pohjalta riskinä on pohjavesivirtausten muuttuminen ja häiriöt sekä pohjaveden mahdollinen ennalta arvaamaton saastuminen. Bonne Juomat Oy ottaa kaiken tarvitsemansa käyttöveden elintarvikevetensä Lähteenlohkon lähteestään. Vettä käytetään mehujuomien raaka-aineena sekä varsinaisen pulloitetun ja purkitetun lähdeveden yksinomaisena vesiraaka-aineena. Yritys on aloittanut isoja investointeja vaativan lähdeveden vientitoimintaan.
- Murskaus- ja kuljetuslaitteissa käytettävän hydraulioöljyn uhkana pohjaveden pilaantumiselle, koska yksi pisara hydraulioöljyä riittää pilaamaan miljoona litraa pohjavettä. Eikä sellaisia koneita tai laitteita pystytä rakentamaan, joista ei hydraulioöljyä vuoda. Räjätyskemikaalit lisäävät tätä riskiä.

Lempolan asukasyhdistys ry, 6.4.2018

- Muistutukseen on liitetty 48 henkilön nimet.
- Vaaditaan hakemuksen hylkäämistä.
- Muualta tuotavan louheen murskaamista ei tule sallia.
- Lupa louhimiselle tulisi sallia sitä mukaa kun rakentaminen etenee (rakennusluvat hyväksytyt), eikä aluetta tulisi louhia etukäteen.
- Työaika tulisi rajata syyskuusta huhtikuuhun ja ajoittaa kello 07-17 välille.
- Aloitusero muutoksenhausta huolimatta on evättävä.
Perustelut:
- Alueen kallion poistaminen voi vaikuttaa pohjaveden virtauksiin. Hakemuksen mukaisella louhinnalla mennään lisäksi liian lähelle pohjaveden pintaa, jolloin pohjaveden pilaantumisen riski kasvaa hallitsemattomaksi ja ennalta arvaamattomaksi.
- Louhinnassa käytettävät räjähdyskemikaalit ja muut alueella käytettävät kemikaalit ja polttoaineet ovat todellinen riski pohjaveden pilaantumiselle. Samoin pölytorjunnassa käytettävä vesi maassa olevine kemikaaleineen voi päätyä pohjaveeseen. Pilaantunutta pohjavettä ei pystytä koskaan korjaamaan.
- Esitetty toiminta vaarantavat merkittävästi Lohjanharjun Natura-alueen luonnonarvoja. Tämän vuoksi alue ei sovellu louhinta- ja murskaamotoimintaan.
- Kaavan toteuttaminen ei vaadi niin syvää louhintaa, kuin hakemuksessa on esitetty. Jos tavoitetta muutettaisiin huomattavasti pienempään louhintasyvyyteen, sen pitäisi riittää kaavan toteuttamiseen ja se minimoisi pohjavesiriskin.
- Nykyisessä kaavassa ei ole mainintaa murskaustoiminnan sijoittumisesta alueelle. Murskaus voitaisiin suorittaa jo olemassa olevilla ja kaavoitetuilla murskausalueilla, kuten Ristenillä.
- Haettu lupa-aika (7 vuotta) on liian pitkä.

- Lisäksi on nostettu esille huolena toiminnan eri työvaiheiden aiheuttamien melutasojen, pölyyn sitoutuneiden räjähdeseinämien, toiminnan räjäytysten ja liikenteen vaikutukset asukkaisiin.

Lohjan aseman seudun asukasyhdistys ry, 9.4.2018

- Vaaditaan lupahakemusten eväämistä.
Perustelut:
- Kiven ottaminen aiheuttaa haittaa lähialueen asukkaille.
- Toiminnasta syntyy melua ja liikennettä, joka karkottaa alueelle muuttoa suunnittelevia useiksi vuosiksi.
- Kallioalue on syytä jättää asukkaiden lähivirkistysalueeksi.
- Pohjavettä ei voi suojella liikaa.

Mäntynummen yhtenäiskoulun vanhempainyhdistys, 29.4.2018

- Louhinta-alueen ja kivenmurskaamon sijoittuu noin 600 metrin etäisyydelle Mäntynummen yhtenäiskoulusta.
- Kiviaineksen kuljetusliikenne aiotaan ohjata oppilaiden koulureitille Lehmijärventielle. Raskaan kaluston lisääntyvää määrää pidetään isona turvallisuusriskinä oppilaiden koulumatkaturvallisuudelle.
- Louhinnasta aiheutuu ympäristölle melu- ja pölyhaittoja, joista ei saa aiheutua oppilaille ja koulun henkilökunnalle terveydellisiä haittoja etenkin, kun osa koulun oppilaista on herkistynyt ilman epäpuhtauksille sisäilmaongelmien vuoksi.
- Räjäytysten ja kuljetusten aiheuttama melu ja mahdollinen tärinä voivat vaikuttaa oppilaiden keskittymiskykyyn koulupäivien aikana.
- Pohjaveden mahdollisesta pilaantumisesta, louhinnan tai mahdollisten öljyvahinkojen seurauksena, ei ole tehty riittäviä arvioita.
- Lupahakemuksessa tai sen liitteissä ei ole esitetty riittäviä arvioita pölystä, melusta, tärinästä ja raskaan liikenteen turvallisuus- ja terveysriskeistä alueen asukkaille eikä koulun oppilaille.

Muistutus A, 9.4.2018

- Lupaa ei pidä myöntää.
- Lupa tulee kirjata asukkaiden terveyden ja omaisuuden suojaksi lukuisia tarkennuksia sekä ehtoja.
- Muistutuksen A mukana on nettiadressi, missä allekirjoittaneet vastustavat ko. kiivilouhosluvan myöntämistä. Nettiadressissa on muistuttajan lisäksi 118 allekirjoitusta.
- Räjäytyksistä täytyy olla selkeä suunnitelma ja ne pitää ajoittaa päiväsaikaan.
- Miten lupaehdoissa rajataan urakoitsijan vastuu esimerkiksi laitteiston, vastuuvakuutusten, koneiden ja laitteiden päästöjen suhteen?
- Lupaehdoissa on annettava tiet ja kellonajat, milloin voivat teillä ja alueella liikkua.
- Kuka vastaa viimekädessä, jos pohjavesi pilaantuu tai alueen asuinrakennuksille aiheutuu rakenteellisia vaurioita?
- Miten louhoksen toimintaa seurataan viranomaisen taholta, että se pysyy lupaehdojen mukaisena?
- Lähetetty kuulutus on tavoittanut vain joitakin alueen kiinteistöjä, miten varmistetaan, että kuulutus menee perille kaikkiin niihin kiinteistöihin, joita hanke koskee?
- Vastaavaa lupaa haettu aikaisemminkin. Lupaa ei myönnetty, koska louhos toimi pohjavesialueella ja sen pilaantumisriski olisi liian suuri. Miten tilanne on nyt muuttunut?
- Lisäksi muistutuksessa todettiin: "Asukasillassa Kanninen ja ympäristöpäällikkö ilmoittivat ykskantaan, että lupa tullaan myöntämään! Miten lupa voidaan olla päätetty jo etukäteen – jos näin on, niin lupaan pitää saada reunaehdot, koska tuommoisenaan se ei missään nimessä ole hyväksyttävissä ja viimeistään pysähtyy KHO:ssa."

Perustelut:

- Suunniteltu kivenlouhimo on räikeässä ristiriidassa kaikkien Lohjan 2013-2021 kasvustrategiassa kirjattujen kasvutavoitteiden suhteen. Suunniteltu kivilouhos romuttaa kaikki nämä arvot.
- Rakennettaessa yleensä tehdään ensin investointipäätös, mikä johtaa infran rakentamiseen. Tässä tapauksessa alueelle ei ole tiedossa mitään tahoja tai tarkempaa tietoa tai ajatusta kuka alueelle tulee lopulta rakentamaan tai investoimaan. Kyseessä on liiketoimi, jolla kasvatetaan luvanhakijan kassavirtoja. Lohjalla ja lähikunnissa on kivilouhimoita, jotka käyvät jo vajaateholla ja kivimurskeesta on Uudellamaalla ylituotantoa. Onko hyväksyttävää, että yksittäinen maanomistaja voi kartuttaa omaisuuttaan kivilouhostoiminnalla, sillä seurauksella, että alueen omakotikiinteistöjen arvot laskevat ja myyntiajat venyvät pitkiksi?
- Jos olisi olemassa jokin konkreettinen suunnitelma mitä maa-alueella tehdään, saataisiin alue tasoitettua rakennuskuntoon arviolta kuuden kuukauden tehokkaalla louhimisella. Seitsemän vuotta on liian pitkä aika ja näin pitkälle luvalla ei ole mitään perustetta, kun hakija perustelee hakemustaan siihen vedoten, että alueelle tulee työpaikkoja sekä kauppoja.
- Louhinta-aika on arkisin kello 06-22 välisenä aikana, ilman loma tai muitakaan kausia huomioiden. Vuorokaudessa on siis kahdeksan tuntia hiljaista louhinnan osalta ja rekkaliikenne ja muu toiminta ilmeisesti saa pyöriä tämän mukaan 24 h. Asukasviihtyvyyden menetetään.
- Louhoksesta kantautuva ääni ja pöly ovat asukkaiden terveydelle erittäin haitallisia.
- Räjähdyksistä pitää informoida alueen asukkaita hyvissä ajoin etukäteen, sen takia, että monilla on koiria ja muita kotieläimiä, jotka vauhkootuvat räjäytyksistä. Tulee olla mahdollisuus siirtää eläimet muualle räjäytysten ajaksi.
- Muistutuksessa on nostettu esille huolena luvan ehdot ja rajoitteet koskien urakoitsijaa ja hänen vastuunsa muun muassa verojen maksun, laitteiston nykyaikaisuuden (mukaan lukien moottoreiden ikä ja standardi), vastuuvakuutuksen suhteen.
- Hakemusalueen läheisyydessä asuu kymmeniä perheitä omakoti- ja rivitaloasunnoissa ja kiinteistöt ovat pääsääntöisesti asukkaiden omistuksessa. Suunniteltu kivilouhos haittaa asukasviihtyvyyttä sekä alentaa kiinteistöjen arvoja.
- Muistutuksessa tuodaan esille huolena:
 - o kiinteistöille räjäytyksistä mahdollisesti aiheutuvat vauriot sekä niiden todentamiseen ja korvaamiseen liittyvät kysymykset;
 - o melun vaikutukset alueen ihmisiin ja kysytään melulle annettavia raja-arvoja ja niiden todentamista;
 - o pölyn ja pienhiukkasten lisääntymisen vaikutukset alueen asukkaiden terveyteen ja tavaroihin (pyykin kuivatus, kasvimaan kasvusten terveellisyys, oleilu pihamaalla) ja kysytään miten pölytasot ja ilman terveellisyttä mitataan ja ketkä mittaukset suorittavat;
 - o kyykäärmeiden liikkuminen asukkaiden ihoihin ja puutarhoihin louhostominnan alettua;
 - o liikenteen lisääntyminen alueella ja niiden aiheuttamat lisääntyvät ruuhkat, onnettomuusriskit sekä liikenteen aiheuttamat melu- ja pölyhaitat.
- Kivilouhos suunnitellaan avattavaksi I-luokan pohjavesialueelle, jossa on useita vedenottoamoita. Alueella ei saa toimia huoltoasemia, niin alueelle ei voi päästää operoimaan traktoreita, dumppereita, rekkvoja, sähkögeneraattoreita tai muitakaan työkoneita, jotka toimivat dieselillä ja joissa on paljon arkaa hydraulikkaa. Koneissa kulkee satoja litroja öljyä sekä dieselä.

Muistutus B, 9.4.2018

- Vastustetaan luvan myöntämistä.
- Ei saa myöntää aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

- Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta Perustelut:
- Aiheuttaa merkittävää melu- ja pölyhaittaa läheiselle asutukselle, lähimmän asuinkiinteistön sijaitessa vain noin 300 metrin etäisyydellä louhinta-alueesta.
- Aiheuttaa melun lisäksi tärinää, joka voi aiheuttaa lähellä olevien kiinteistöjen vaurioitumista. Rakennukset tulisi tarkastaa ja kuvata, jotta mahdolliset vauriot pystytään todentamaan tarvittaessa.
- Hienojakoinen kivipöly kulkeutuu tuulen mukana laajoille alueille pilaten hengitys ilman sekä aiheuttaa mekaanista ja eettistä haittaa.
- Tuotettaessa 350 000 tonnia kivimurskettä, vaatii se vähintään 75 rekkakuorman poiskuljettamista alueelta päivittäin. Suunniteltu tienparannus ja liittymä ovat riittämättömiä tälle liikennemäärälle ja tulee vatiimaan alueen kokonaisvaltaisen liikennesuunnittelun ja uudelleenjärjestelyn.
- Hanke sijoittuu pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- ja maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Alueella tullaan varastoimaan ja käyttämään kemikaaleja, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen. Pohjaveden pilaa-miskielto on ehdoton, eikä mikään viranomainen voi myöntää lupaa siitä poik-keamiseen.
- Raskaan autoliikennöinnin lisääntyminen aiheuttaa suuren riskin pohjavesien pi-laantumiseen, ettei sitä voida millään tavoin kiistää. Polttoaineiden, voiteluöljyn ja räjähdysaineiden käsittely sekä mahdollisesti huonokuntoisen kuljetuskaluston käyttö pohjavesialueella on riskialtista toimintaa.
- Maa-aineslaissa kielletään maa-ainesten otto siten, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoi-suuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.
- Hakemuksessa ei ole selvitetty, mistä mahdollisesti tarvittava vesi pölyn sidon-taan otetaan ja kuinka se johdetaan pois alueelta.
- Suunnittelualueen koilliskulma sijoittuu harjijensuojeluohjelma-alueelle ja kaak-koiskulma rajautuu siihen samoin kuin lähelle Natura-aluetta.
- Suunnittelualueen koko ja ottomäärä, huomioiden myös vaiheen 2, lähestyy ympäristövaikutusten arviointi (YVA) tulee tehdä. Menettelyä voidaan soveltaa myös pienempiin tai muihin kuin asetuksessa mainittuihin hankkeisiin, jos niistä katso-taan aiheutuvan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.
- Ottamisalue sijaitsee kaavassa kaupallisten palveluiden ja työpaikkojen alueella (KTM). Lähialueella on jo Lempolan kauppapuisto, joten kauppojen liiallista ha-jauttamista alueelle tulisi välttää.

Muistutus C, 9.4.2018

- Miten korvataan lempolalaisille ja muille osallisille kiinteistöjen ja asuntojen arvon lasku? Halpeneeko esimerkiksi kiinteistövero?
- Kuka on vastuussa, jos murskaamo ei toimikaan niin kuin on luvattu?
- Jos louhimo on kiinni kesällä, niin onko huomioitu, että kaikki eivät ole lomalla samaan aikaan, vaan lomakausi kestää toukokuusta syyskuulle?
- Kaikki huoltoasemat täältä aseman suunnalta suljetaan vedoten pohjavesialueeseen, muta tuollainen saastuttaja voidaan päästää keskelle asuinalueetta.
- Mitä tapahtuu, jos jotain myrkyä pääsee heiltä pohjaveteen?

Muistutus D, 8.4.2018

- Vastustetaan luvan hyväksymistä.
Perustelut:
- Asukkaiden juomavesi ei saa vaarantua yhden yksityisen kaupallisen intressin ta-kia. Lohjalla on määrätietoisesti pyritty parantamaan pohjavesialueiden suojelua ja haettava toiminta on täysin ristiriidassa toteutettuihin linjauksiin.

- Tärinät ja räjäytykset tulisivat varmasti tuntumaan koko Lempolan alueella, eikä pelkästään kivimurskaamon läheisimmässä asutuksessa. Kenelle kuuluu vastuu mahdollisissa kiinteistövahingoissa?
- Kivenmurskaamosta tulisi väistämättä valtavasti melua ja pölyä asuinalueelle. Miten voi olla mahdollista, että asuinalueen viereen voidaan edes harkita murskaamon tyyppistä kaupallista toimintaa?
- Onko aiheutuvan pölyn vaikutukset istutuksille ja pienviljelmille turvallista? Onko viljelmien satoa jatkossa enää turvallista syödä?
- Kuorma-autoliikenteen huomattava lisäys tuo oman ison riskinsä liikenteeseen. Huolettaa peruskoulun läheisyys, kun lapsia ja nuoria liikkuu koulun ja ostoskeskuksen alueella, suunnitellun kuorma-autoliikenteen poikkisuuntaisesti. Onko huomioitu, kun vilkkaan sisääntuloväylän sekaan tuodaan valtava rekkaralli? Toimivatko liikenneympyrät?
- Mahdolliselle liikekeskukselle tai -tiloille tullaan aikanaan tekemään pohja- ja taositustöitä, mutta siihen ei tule liittää seitsemän vuoden murskaamo, eikä ole perusteltua tuoda muualta kiveä murskattavaksi.

Muistutus E, 6.4.2018

- Toimintaa ei pidä sallia ennen kuin lupa on lainvoimainen.
 - Muualta tuotavalle kiviaineksen käsittelylle ei pidä myöntää lupaa.
 - Annettaville määräajoille yhdellä tavalla tulkittavissa olevat päivämäärät, viikonpäivät ja kellonajat.
 - Lupaehdojen rikkomisesta selkeät sanktiomäärät ja kuka sanktiot suorittavat ja kenelle.
 - Lupaehdoissa täytyy määritellä, mikä taho valvoo toimintaa ja kuka valvontatyön maksaa. Hyväksytään käytettäväksi vain tarkoitukseen soveltuvia virallisia mittaja valvontalaitteita.
- Perustelut:
- Louhinta- ja murskausajaksi 7 vuotta on liian pitkä. Tällainen louhinta onnistuu ammattilaisen mukaan 2 vuodessa. Pitkällä toiminta-ajalla kiinteät kustannukset kasvavat korkeiksi. Lähiympäristölle aiheutuva haitta olisi lyhyemmällä ajanjaksolla helpommin ymmärrettävissä.
 - Maa-aineksen lastaus ja myynti rasittavat louhintaa ja murskausta vähemmän ympäristöä, joten se voisi jatkua koko haetun ajan.
 - Pitää tuoda julki, ettei lisääaikaa myönnetä. Tavoitteena, että työhön ryhdytään heti, eikä työmaa toimi urakoitsijan varatyömaana.
 - Yksityiselle kansalaiselle ei pidä siirtää mitään valvonta-asiaa. Menoerät täytyy kohdistaa toiminnanharjoittajaan.
 - Polttoaineiden ja öljyn säilytykseen ja tankkaukseen löytyy virallisia ja määräaikoinaan tarkastettuja laitteita, tynnyrijuttuja ei pidä hyväksyä.
 - Lehmijärventien alkupäässä noin 300 metrin matkalla on kevyenliikenteen väylä, jota tulisi jatkaa, jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden parantamiseksi, ainakin louhosalueen tonttiliittymän ohi.
 - On hyvä, että koko maapohja valmistellaan kerralla rakennuskäyttöön. Lähistön asukkaille vähemmän haittaa, mitä lyhyemmällä ajalla työ tapahtuu.

Muistutus F, 4.4.2018

- Vastustetaan luvan myöntämistä maa-ainesten otolle ja kivenmurskaamolle.
 - Jos lupa kuitenkin myönnetään, vaaditaan määräystä pohjavesisuojausten teemisestä metsätielle.
 - Hakijalle tulee asettaa maa-aineslain mukainen vakuus.
 - Toiminta-aikoja tulee rajoittaa, niin ettei kello 18 jälkeen saa tehdä töitä.
 - Muualta tuotavien kiviainesten murskaukselle ei tule myöntää lupaa.
- Perustelut:

- Suunniteltu toiminta-alue sijaitsee pohjavesialueella ja toiminnasta aiheutuu lähi-asutukselle haittaa.
- Maa-aineksia ei maa-aineslain mukaan saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen laadun tai antoisuuden vaarantuminen.
- Ottaen huomioon, että lupaa on haettu seitsemäksi vuodeksi, ilta-aika tulee rauhoittaa asukkaille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.
- Lohjalla on toisaalla sellainen paikka, johon muualta tuotavia kiviaineksia voidaan viedä murskattavaksi.

Muistutus G, 2.4.2018

- Vaaditaan lupahakemuksen hylkäämistä.
- Muualta tuotavan louheen vastaanotto ja murskaus tulee kieltää.
- Vaaditaan, hakemusta toiminnan aloittamisesta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, hylkäämistä.
- Mikäli haetulle toiminnalle kuitenkin myönnetään lupa, vaaditaan toiminta-aikojen rajoituksia seuraavasti: murskaus enintään arkisin kello 07-17, poraus enintään arkisin kello 07-17, rikutusta enintään kello 08-16, räjäytyksiä arkisin 0-1 kertaa viikossa enintään kello 08-16, kuormaukset ja kuljetukset enintään arkisin kello 07-18. Kesäkuukausina (1.6.-31.8.) louhintaa, murskausta ja räjäytyksiä ei tule sallia.
- 9.3.2018 julkaistussa kuulutuksessa oli muotovirhe. Muistutusten jättöajaksi oli ilmoitettu 9.3.-9.4.2017. Huolimatta 28.3. tehdystä muutoksesta muotovirhe esiintyi Lohjan kaupungin sivuilla kuulutuksen liitteessä. Virheellinen kuulutus oli jaettu paperimuodossa alueen asukkaille. Muotovirheen perusteella kuulutus on laitettava vireille oikeassa muodossa.

Perustelut:

- Toiminta aiheuttaa vaaran pohjaveden pilaantumiselle. Alueen lähistöllä sijaitsee 3 kaupungin vedenottamo ja Bonne Juomien vedenottamo.
- Alueen kallion poistaminen voi vaikuttaa pohjaveden virtauksiin. Hakemuksen mukaisella louhinnalla mennään lisäksi liian lähelle pohjaveden pintaa, jolloin pohjaveden pilaantumisriski kasvaa hallitsemattomaksi ja ennalta arvaamattomaksi.
- Louhinnassa käytettävät räjähdyskemikaalit ja muut alueella käytettävät kemikaalit ja polttoaineet ovat todellinen riski pohjaveden pilaantumiselle. Samoin pölyntorjunnassa käytettävä vesi maassa olevine kemikaaleineen voi päätyä pohjaveeseen. Pilaantunutta pohjavettä ei pystytä koskaan korjaamaan.
- Esitetty toiminta vaarantavat merkittävästi Lohjanharjun Natura-alueen luonnonarvoja. Tämän vuoksi alue ei sovellu louhinta- ja murskaamotoimintaan.
- Alueella olevan taajamaosayleiskaavan toteuttaminen ei edellytä haetun mukaisista, näin laajamittaista louhinta- ja murskaustoimintaa. Alueen saattaminen rakennuskelpoiseksi voidaan toteuttaa samalla kun alueelle haetaan aikanaan rakennuslupia.
- Nykyisessä kaavassa ei ole mainintaa murskaustoiminnan sijoittumisesta alueelle.
- Suunnitellun louhinta- ja murskaamoalueen läheisyydessä sijaitsevat Lempolan, Perttilän, Mäntynummen ja Asemanpellon asuinalueet. Toiminta aiheuttaisi niille merkittäviä räjäytys, värinä, melu- ja pölyhaittoja. Hakemuksen mukaiset pitkät louhinta- ja murskaustyöajat eivät sovi asutuskeskuksen välittömään läheisyyteen.
- Lisääntyvä raskaan liikenteen määrä ei sovi tuolle alueelle ja kauppakeskuksen läheisyyteen. Lisääntyvä raskas liikenne lisäisi liikenteen riskejä paikassa, jossa liikkuu kauppakeskuksen ja Mäntynummen koulukeskuksen vuoksi monen ikäistä kulkijaa.

- Anottu 7 vuoden lupajakso on liian pitkä, pitkä lupa-aika lisää merkittävästi pohjaveden pilaantumisriskiä ja ympäristö- ja asumishaittoja. Mahdollinen louhinta ja murskaus pitää pystyä suorittamaan 3 vuoden aikana.

Muistutus H, 30.3.2018

- Hakemus tulee hylätä.
Perustelut:
- Hanke on ristiriidassa kaupungin omien tavoitteiden kanssa (viihtyisät asuinympäristöt, monipuolinen kulttuuri, korkeatasoinen osaaminen ja kilpailukykyinen elinkeinoelämä luovat edellytykset hyvinvoinnille).
- Alue on vain muutaman kilometrin päässä keskustasta ja aivan tiheään asutun alueen lähellä. Meluhaitan lisäksi toiminta aiheuttaa valtavan raskaan kaluston rallin seudulle, missä paikalliset ihmiset käyvät kaupassa, koulussa ja liikkuvat vapaa-aikanaan.
- Räjähdyksistä ja louhinnasta aiheutuvaa melu- ja pölyhaittaa ei voi torjua riittävästi, niin että ihmisten normaali elämä ei vaikeutuisi tai häiriytyisi.
- Miten hanke sopii Lohjan pohjavesiensuojelun sääntöihin?
- Louhinta tulisi suorittaa vasta sitten, kun alueella on käyttösuunnitelma.
- Hankkeen toteutuminen tietäisi lohjalaisille suurta uhkaa, monta vuotta kestävästä melua, pölyä, saastetta ja vaaratilanteita aiheuttavaa raskasta liikennettä tavallisen arkiliikenteen sekaan.

Muistutus I, 26.3.2018

- Lupaa toiminnan aloittamiselle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei tulisi myöntää.
- Toimintaa alueella ei tulisi sallia aikana, jolloin asukkaat ovat piholla eli toukokuu-elokuu aikana.
- Eri työvaiheiden aikoja tulisi rajoittaa arkipäiviin seuraavasti: poraaminen klo 7-18, rikotus klo 8-16, murskaus 7-21, kuormaaminen ja kuljetus 7-21 ja räjäytykset klo 8-18.
- Hakemuksesta saadut lausunnot julkistettava internetissä.
- Lupaa muualta tuotavan louheen murskaamiseksi ei tule myöntää.
Perustelut:
- Räjähdyksisaikataulu toivotaan nähtäväksi esim. internettiin, jotta paukkuarat koirat voi siirtää räjäytyspäiviksi muualle, vrt. Länsimetro, Espoo.
- Lisäksi muistutuksessa on nostettu esille huolena eri työvaiheiden aiheuttamien melutasojen vaikutukset, rakennuksille räjäytyksistä mahdollisesti aiheutuvat haitat, työmaa-alueelta mahdollisesti lentävät kivet sekä toiminnasta aiheutuvien pölypäästöjen rajoitukset ja niiden seuranta. Edellä esitetyistä asioista toivotaan selkeitä varautumis- ja toimintaohjeita, jos epäillään säädettyjen raja-arvojen ylittymistä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijan vastineet annettuihin lausuntoihin:

Vastine Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnosta:

Kaavoitusviranomaisen on antanut lausuntonsa eikä vastusta hanketta. Vaiheen 2 alue (kapea kallioalue moottoritierampin ja hakemuksen mukaisen ottoalueen välissä) on tässä vaiheessa jätetty hakemuksen ulkopuolelle, sillä ko. alue on valtion omistamalla kiinteistöllä. Ko. alueen louhinnasta on tarkoitus neuvotella valtion edustajien kanssa tulevaisuudessa. Alueen louhinta on tärkeää, sillä muutoin kallioseinämä muodostaisi näköesteen moottoritieltä katsottuna ja se ei ole alueen tulevien yritysten ja kauppojen intressien mukaista. On siis selvä, että ko. kalliokaistale tullaan louhi-

maan myöhemmin. Nyt vireillä olevan hakemuksen mukainen louhinta alkaa alueen itäosasta ja vasta toiminnan loppupuolella toiminta etenee lähemmäksi vaiheen 2 kalliokaistaletta. Siihen mennessä on todennäköisesti neuvottelut edenneet siten, että kaistaleen louhinnasta voidaan tehdä tarkempia päätöksiä ja se saadaan louhittua nopeasti. Asia edellyttää luonnollisesti tarkempia toteutus suunnitelmia ja niitä tullaan laatimaan tehtävien neuvottelujen pohjalta. Kaikissa tilanteissa hakija kuitenkin varmistaa, ettei ko. kalliokaistaleesta aiheudu vaaraa moottoritierampin liikenneturvallisuudelle, siltä osin kuin asia hakijaa koskee.

Hakijan käsityksen mukaan suunniteltu ottotoiminta ei voi aiheuttaa haitallisia vaikutuksia itäpuolella olevalle Natura -alueelle. Vaikkakin Harjumaastot -luontotyyppi rajoittuisikin ottamisalueeseen (toiminta-alueeseen), se ei ulotu ottamisalueen sisälle eikä varsinkaan ottoalueelle (louhittavalle alueelle). Ottamisalueella on tehty laajoja puiden poistoja ja metsänhoidollisista syistä viime vuosina. Koska Natura -alueeseen ei kajota, eikä toiminnasta aiheudu sellaisia päästöjä, jotka voisivat vahingoittaa Natura -alueen Harjunmetsät -luontotyyppiä, hakija ei näe tarvetta Natura -arvion päivittämiselle.

Hulevesien hallintaan tullaan panostamaan toiminnassa, sillä alueen arvokkuus tärkeänä pohjavesialueena on hyvin hakijan tiedossa. Hulevesiä ohjataan poispäin pohjavesialueelta ja esitetyt hulevesien keräyspaikat toteutetaan. Myös tukitoiminta-alueen asiallisesta rakentamisesta ja vesienhallinnasta huolehditaan ja tarvittava tarkkailu suoritetaan. Uusi pohjavesiputki voidaan asentaa ELY -keskuksen toiveiden mukaisesti ja muidenkin olemassa olevien putkien tarkkailusta neuvotellaan ELY:n kanssa ennen toiminnan aloittamista.

Tarvittavat melusteet toteutetaan ja toiminnassa noudatetaan BAT -periaatteita. Hakija on hakemuksessaan esittänyt, että tarvittaessa suoritetaan melumittauksia, jolloin voidaan varmistaa, ettei melun raja-arvot ylitä häiriintyvissä kohteissa. On kuitenkin huomioitava, että ottamisalue on jo nykyisellään liikennemelualuetta, joten muu taustamelu on huomattava ja esim. murskausmelu tulee pitkälti hukkumaan muuhun taustameluun. Räjähdykset mitoitetaan ja suoritetaan siten, että tärinävaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tarvittavat tärinämittaukset suoritetaan.

Moottoritietä 50 m suojaetäisyys täyttyy tämän hakemuksen mukaiselle ottoalueelle (vaihe 1). Moottoritierampille on paikoin vähäisempi etäisyys (35...85 m). 50 m suojaetäisyys on suositus, mutta ei perustu lakiin. Monin paikoin louhintaa on suoritettu huomattavasti lähempänä moottori- ja muita teitä. Näissä tapauksissa turvallisuus tulee luonnollisesti ottaa huomioon ja tarvittaessa liikenne on pysäytettävä räjäytysten ajaksi. Tätä suunnitellaan tarkemmin työaikaisessa räjäytys suunnittelussa.

Vastine Lohjan vesi- ja viemärlaitoksen lausunnosta:
Hakijalla ei ole kommentoitavaa lausunnon johdosta.

Vastine Lohjan kaavoituksen lausunnosta:
Louhintatoiminnan aikana hulevesimäärät eivät ole erityisen suuria eivätkä poikkeaa merkittävästi nykytilanteesta. osa hulevesistä käytetään hyväksi pölyntorjunnassa. Moottoritien pohjoispuoliselle alueelle tai sen rakennettavuuteen hulevesien ohjaamisella ei ole vaikutusta. Koillisosassa voidaan säästää puita. Asiasta voidaan vielä tarvittaessa erikseen neuvotella kaupungin edustajien kanssa.

Vastine Liikenneviraston lausunnosta:
Louhinnassa noudatetaan voimassa olevia ohjeita ja lakeja työn turvalliseen suorittamiseen. Suunnitelmat hyväksytetään tienpitäjällä ja asiaan liittyen voidaan myös pitää mahdollisesti tarvittavia katselmuksia alueella. Louhinta etenee lähelle tietä vasta

toiminnan loppupuolella. Tieliikenteen mahdollisille pysäyttämislle haetaan tarvittavat luvat ja laaditaan tarvittavat suunnitelmat.

Vastine Lohjan kaupungin rakennuttamisen ja kaupunkitekniikan lausunnosta:

Hakemuksen mukaisesta ottamistoiminnasta johtuvan liikenteen määrä on keskimäärin noin 15-20 ajoneuvoyhdistelmän käyntiä kohteessa arkisin. Verrattuna kokonaisliikennemäärään (15000 ajoneuvoa/vrk) lisäys on siis hyvin vähäinen. Hakijan käsityksen mukaan louhinnasta johtuva liikennöintilisäys ei voi aiheuttaa merkittävää vaikutusta tien välityskykyyn, eikä erityisiä toimenpiteitä louhinnan takia ole tarpeen.

Vastine Lohjan ympäristöterveyden lausunnosta:

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaiset suojaukset tullaan toteuttamaan ja erityistä huomiota kohdistetaan pohjaveden suojeluun. Tukitoiminta-alue (tankkauspaikka) toteutetaan asianmukaisesti siten, että sen pohja on tiivis. Toimenpiteet on esitetty hakemuksessa. Louhinta- ja murskaustoiminnassa ei muodostu poisjohdettavia tai käsitteilyä vaativia prosessivesiä, sillä vettä käytetään ainoastaan tarvittaessa pölyn sidontaan, jolloin vesi jää kiviainekseen. Alueelta johdettavat vedet ovat ainoastaan sadevesiä, joita kerätään keräyspaikkoihin suunnitelman mukaisesti. Keräyspaikassa saadaan suurin osa kiintoaineksesta poistettua, ennen kun vedet ohjataan ojustoa pitkin pohjoiseen. Pohjavesialueen suuntaan hulevesiä ei ohjata. Melupäästöjen osalta on tehty melumallinnus ja toiminnan aikana voidaan tarvittaessa suorittaa melumittauksia, joilla varmistetaan, että melun ohjearvot eivät ylitä häiriintyvissä kohteissa.

Vastine Uudenmaan liiton lausunnosta:

Alueella tullaan toimimaan siten, ettei pohjavesi vaarannu. Suunnitelma on laadittu siten, ettei toiminta ole ristiriidassa pohjaveden suojelutavoitteiden kanssa. Hakijalla ei ole muuta lausuttavaa Uudenmaan liiton lausunnon johdosta.

Vastine Tieyhtiö Ykköstie Oy:n lausunnosta:

Ottosuunnitelman louhintajärjestys on sellainen, että toiminta alkaa ottoalueen kaakkoisosasta, josta se etenee luoteeseen ja myöhemmin lounaaseen sekä koilliseen. Vasta louhinnan loppupuolella toiminta etenee lähelle moottoriliikennetietä. Hyvissä ajoin ennen sitä tullaan neuvottelemaan Tieyhtiö Ykköstien kanssa toimenpiteistä, joiden avulla louhinta ko. alueella voidaan suorittaa turvallisesti. Louhinta-alueen hulevesiä ei ohjata tiealueelle tai sen ojiin.

Louhinta toteutetaan siten, ettei liikenteelle tai tielle aiheudu vaaraa tai vahinkoja. Jokaista räjäytystä suunnitellaan asianmukaisesti erikseen ja tarvittaviin varo- ja suojaustoimenpiteisiin ryhdytään. Tarvittaessa liikenne pysäytetään räjäytyksen ajaksi siinä vaiheessa, kun räjäytykset tapahtuvat lähellä tietä. Asiaa harkitaan aina tapauskohtaisesti louhintatyöstä annettuja lakeja, asetuksia ja sääntöjä noudattaen.

Tavoitteena on tulevaisuudessa saada louhittua myös kiinteistöllä 2:9 olevaa kalliokaistaletta (suunnitelman vaihe 2). Näin ollen hakijan ottoalueen (vaihe 1) ja moottoriliikennetien viereen ei jäisi kalliokaistaletta. Tämä ei kuitenkaan kuulu nyt haettavaan lupaan, mutta on mahdollista, että asiasta on saatu sovittua ennen, kun louhinta on edennyt lähelle tietä. Mikäli kalliokaistaletta ei louhita, on luonnollisesti hakijan vastuulla varmistaa, ettei kallion stabiliteetti vaarannu. Ykköstien ehdottamaa betonikaidetta/-seinää ei tulla hakijan kustannuksella rakentamaan, mutta muutoin hakija ei vastusta betonikaiteen rakentamista. Ottotoiminnan suorittamiselle se ei kuitenkaan ole edellytys ja melu- sekä pölyvaikutusten vähentämiselle ko. kohdassa ei tehtyjen melumallinnusten mukaan ole tarvetta ja kivien putoamista voidaan estää muulla tavoin.

Pohjaveden sekä louhintatärinän seurantaan tullaan suorittamaan ottosuunnitelmasta esitetyn mukaisesti ja ottoluvan lupamääräysten mukaisesti. Räjähdyksen mitoituksissa huomioidaan alueen pohjoispuolella oleva kapseloitu maankaatopaikka siten, ettei siihen aiheudu tärinävaurioita.

Hakijan vastine yhdistysten, yritysten ja asukkaiden muistutuksista:

Hakija pyrkii avoimeen vuorovaikuttamiseen alueen toimijoiden ja asukkaiden kanssa. Toimintaa tullaan suorittamaan siten, että haitat muodostuvat mahdollisimman vähäisiksi.

Vesien tarkkailusta on esitetty tarkkailuohjelmaehdotus hakemusasiakirjoissa ja lupaviranomainen voi myös antaa asiaan liittyen määräyksiä. Koska louhinta ei ulotu pohjavedenpinnan alapuolelle eikä edes lähelle pohjaveden pintaa, toiminta ei aiheuta muutoksia pohjaveden virtausolosuhteisiin tai -suuntiin. Koska alue on kallioaluetta, pohjaveden muodostuminen on vähäistä. Vedenottamoiden veden laatuun tai saataavuuteen toiminnalla ei ole vaikutusta. Pohjavesivaikutuksia on selostettu tarkemmin hakemuksessa olevassa erillisessä pohjavesiselvityksessä. ELY-keskuksen lausunnon mukaan vesilain mukaiselle luvalla ei ole tarvetta. Hakija ja toiminnanharjoittaja ovat hyvin tietoisia alueen tärkeydestä pohjavesialueena. Varotoimenpiteisiin tullaan panostamaan asianmukaisesti. Tukitoiminta-alue rakennetaan siten, ettei epätodennäköisessä onnettomuustilanteessakaan polttoaineita ja -öljyjä pääse maaperään ja pohjaveteen. Työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti siten, ettei hydraulioöljyvetoja pääse syntymään. Hulevedet ohjataan pohjoiseen, eli pois päin pohjavesialueesta. Asianmukaiset hulevesien keräyspaikat otettaviksi alueella toteutetaan. Nykyaikaiset emulsioräjähteiden ympäristövaikutukset ovat tutkitusti vähäisemmät kuin vanhan aikaiset ja perinteiset räjähteet (esim. Anfo).

Hankkeessa ei ole pyritty maksimoimaan louhintamääriä, vaan hakemuksen mukaiset louhintatasot on suunniteltu siten, että louhintaa tarvitaan mahdollisimman vähän. Kyse ei ole ensisijaisesti kiviainesliiketoiminnan harjoittaminen, vaan kyse on nimenomaan alueen esirakentamisesta. Tulevan kauppa- ja työpaikka-alueen toteuttaminen tulee vaatimaan hakemuksen mukaista louhintaa, sillä tällaiset alueet tulee olla maastomuodoiltaan mahdollisimman tasaiset. Louhintatasot perustuvat arkkitehdin laatimaan tontinkäyttösuunnitelmaan. Asemakaavaa ei tarvitse laatia ennen louhinnan suorittamista eikä kaupungin kaavoitusyksiköllä ole ollut huomauttamista hakemuksesta. Alue on tuoreessa ja lainvoimaisessa osayleiskaavassa osoitettu kaupallisten palvelujen ja työpaikkojen alueeksi. Louhinnan suorittaminen rakennuslupien perusteella olisi hankalaa ja laajamittainen louhinta voisi vaatia maa-aineslupaa joka tapauksessa. Helpon rakentaminen onnistuu, kun alue on kokonaisuudessaan louhittu ennen kuin rakentaminen aloitetaan.

Louhinta on aina suhteellisen hidas prosessi ja toiminnan kesto on laajalti riippuvainen myös siitä, miten louhittu ja murskattu kiviaines saadaan myytyä eri rakennuskohteisiin Lohjan seudulla. Kuljetuskustannusten takia murskettua ei kannata kuljettaa kauas. Murskettua ei voida myöskään suuria määriä varastoida alueella mm. tilanpuutteen takia, joten tämän takia louhintatoiminta tulee kestävänsä vuosia. Lupaa on haettu seitsemäksi vuodeksi. Tämä ei tarkoita, että louhintaa ja murskausta olisi päivittäin seitsemän vuoden ajan, vaan työ tehdään urakoissa, joiden välillä saattaa olla pitkiäkin taukoja toiminnassa. Louhinta ja murskaus pyritään nopeuttamaan, sillä se on niin kaupungin kuin asukkaidenkin intresseissä. Hakijan intresseissä ei sen sijaan ole pitkittää hanketta. Varmuuden vuoksi toiminnalle haetaan kuitenkin pidempi lupa-aika.

Toiminnalle on haettu ns. Muraus-asetuksen mahdollistamia toiminta-aikoja. Tällöin murskausta on mahdollista tehdä klo 22 asti mutta enemmän häiriötä aiheuttava riko-

tustoiminta loppuu jo klo 18. Murskaus on hidas prosessi ja sen suorittaminen kahdessa työvuorossa on tärkeää. Kuten edellä on todettu, toimintaa ei kuitenkaan ole alueella jatkuvasti, vaan urakkaluontaisesti. Mikäli päivittäisiä toiminta-aikoja rajoitetaisiin merkittävästi tarkoittaisi tämä samalla, että hankkeen kokonaiskesto pitkittyisi entisestään. Kesäisin mursketta tarvitaan usein rakennustyömailla eniten, siksi toimintamahdollisuus myös kesäisin olisi toiminnanharjoittajalle tärkeää.

Vaikkakin ottamisalue sijoittuu Natura-alueen viereen, se ei aiheuta haittavaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin. Natura-alueeseen ei kosketa. Varsinaisella ottamisalueella on puusto laajalti jo kaadettu. Se, että alueella mahdollisesti on joitain epävirallisia virkistyspolkuja, ei ole merkitystä lupaharkinnassa.

Melun kantautumista on esitetty kattavasti ja havainnollisesti hakemusaineistossa mukana olleessa meluselvityksessä ja sen karttapiirroksissa. Melun raja-arvot eivät ylitä häiriintyvissä kohteissa mallinnuksen mukaan. Tarvittavat melusuojuukset toteutetaan. Hakija varautuu lisäksi kertaluonteisten melumittausten suorittamiseen, mikäli siitä annetaan lupamääräyksiä. Kallioalueen poistaminen ei juurikaan lisää moottoritiemelun kantautumista etelän suuntaan. Tulevaisuudessa kallion tilalle tulee myös rakennuksia, joiden myötä melutilanne palautuu pääosin ennalleen.

Pölyvaikutukset minimoidaan hakemuksessa esitetyillä torjuntatoimenpiteillä (mm. kastelu murskausprosessissa). Lainsäädännössä on selkeitä raja-arvoja, joita ei saa ylittää. Toiminnanharjoittaja huolehtii pölyntorjunnasta niin, ettei asutuksen aiheudu haittaa. Riittävän etäisyyden myötä pölyämishaittoja ei tule muodostumaan.

Louhinnasta aiheutuu jonkin verran tärinää. Jokaista räjäytystä kuitenkin suunnitellaan erikseen ja mitoitetaan siten, että tärinäarvot ovat sallittujen puitteissa. Ennen toiminnan aloittamista tehdään riskianalyysi, jossa tarkemmin selviää millä etäisyydellä talojen katselmuksia on tarpeen tehdä. Tärinöitä tullaan seuraamaan myös mittarein. Räjäytysten suorittamisesta ja aikatauluista pyritään informoimaan mahdollisimman hyvin, mutta tarkasti tätä ei voida esim. useita päiviä ennakkoon suunnitella.

Muistutuksessa esiin tuotu Mäntynummen yhtenäiskoulu sijaitsee ottamisalueen eteläpuolella kilometrin etäisyydellä, eikä 600 m etäisyydellä kuten muistutuksessa väitetään. Suuren etäisyyden myötä koululle ei tule aiheutumaan mitään melu-, pöly- tai muitakaan vaikutuksia. Ottamisalueelta peräisin olevia kuljetusautoja liikkuu pääosin Lohjanharjuntielle, joka on vilkkaasti liikennöity tie. Ottamisalueen kuljetusliikenne ei tule näkymään siinä kokonaisliikennemääräin verrattuna. Lohjanharjuntietä alitetaan alikulkutunneleissa, joten onnettomuusriskiä ei ole siltä osin. Koulun ympäristössä kuljetusliikennettä ei ole, ellei siinä ole rakennuskohteita joissa mursketta tarvitaan.

Muualta tuotavan louheen murskausmahdollisuus on tarpeen, sillä se edistää seudun rakentamista. Tämä toiminta on kuitenkin vähäistä, eikä sitä välttämättä ole juuri lainkaan. Mahdollisuus louheen vastaanotolle halutaan kuitenkin pitää.

Vaikutusten torjuntatoimenpiteet on esitetty hakemuksessa. Myös arvioidut liikennöintimäärät ovat siinä esitetty. Kuljetuksissa on suuria vaihteluita mutta liikennemääriä ei seurata mittauksin. Toiminnanharjoittajalla on oikeus käyttää yleisiä katuja ja teitä kiiviainekuljetuksissaan.

Louhinnan loppupuolella toiminta etenee lähelle moottoriliikennetietä. Viimeistään siinä vaiheessa neuvotellaan Tieyhtiö Ykköstien kanssa toimenpiteistä, joiden avulla toiminta voidaan suorittaa turvallisesti. Louhintaa suunnitellaan ja toteutetaan siten, ettei liikenteelle aiheudu vaaraa.

VETOVOIMALAUTAKUNNAN LUPAJAOSTON RATKAISU

Lohjan vetovoimalautakunnan lupajaosto myöntää Laakspohjan kartanon tallille maa-aineeslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen Laakspohjassa sijaitsevilla kiinteistöillä Laakspohja 444-423-1-1249 ja Pirunnummi 444-423-1-1369.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

LUPAMÄÄRÄYKSET

OTTAMISALUE JA OTETTAVA MÄÄRÄ

1. Lupa koskee lupahakemuksessa esitettyä (lopputilannekartta 5.1.2018, 1510037229, S2) noin 18,7 hehtaarin ottamisaluetta, josta noin 9,7 hehtaaria on varsinaista louhinta-aluetta sekä yhteensä 420 000 m³ltr:n kalliokiviaineksen ottoa kiinteistöillä Laakspohja 444-423-1-1249 ja Pirunnummi 444-423-1-1369. Lopputilannekartta ottamisalueesta sekä leikkauspiirrokset (Leikkaukset A-A ja B-B , suunnitelmapiiirustus 5.1.2018, 1510037229, S3 ja leikkaukset C-C ja D-D, suunnitelmapiiirustus 5.1.2018, 15100337229, S4) ovat tämän päätöksen liitteenä 1.

SUOJAETÄISYYDET JA TOIMINTA-AJAT

2. Kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua ja pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.
3. Maa-ainesten ottaminen ja siihen liittyvät työt on tehtävä seuraavasti: murskaaminen on tehtävä arkipäivisin (ma-pe) klo 7-22 välisenä aikana; poraaminen on tehtävä arkipäivisin (ma-pe) klo 7-21 välisenä aikana; rikotus on tehtävä arkipäivisin (ma-pe) klo 8-18 välisenä aikana; räjäytykset on tehtävä arkipäivisin (ma-pe) klo 8-18 välisenä aikana; ja kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin (ma-pe) klo 6-22 välisenä aikana.

Alueella ei saa harjoittaa ottamistoimintaa tai ympäristölupaa edellyttävää toimintaa lauantaisin, sunnuntaisin eikä arkipäivinä.

Alueella ei saa suorittaa porausta, rikotusta, räjäytyksiä tai murskausta 15.5.-15.8. välisenä aikana. Tuotteiden kasausta, kuljetusta ja muita vähän melua aiheuttavia töitä voidaan suorittaa ympäri vuoden.

LOUHINTASYVYYS, KALLIOLEIKKAUKSET JA LUISKAT, OTTAMISEN ETENEMINEN

4. Louhintasyvyyden on oltava lupahakemuksen mukainen (+73...+80 metriä (N2000)).

Ottamistason on oltava ottamissuunnitelman mukaisesti eteläosassa noin 200 metrin matkalla tasolla + 78...+ 80 metriä, jonka jälkeen tulee kolmen metrin kynnys ja louhintataso jatkuu pohjoiseen päin tasolla + 75...+ 73 metriä (N2000).

Mikäli vaihe 2 ei toteudu, tulee länsireunan luiskien lopullisen kaltevuuden olla 7:1 tai loivempi. Muualle mahdollisesti jäävät matalat luiskat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3 tai loivempi.

Ottamista ei saa ulottaa kuutta (6) metriä lähemmäksi pohjaveden ylintä pinnankorkeutta. Louhinta ei kuitenkaan saa alittaa tasoja +73...+80 metriä (N2000). Pohjaveden pinnankorkeus ja kalliopinnantasot tulee varmistaa ennen ottotoiminnan aloittamista asentamalla ottoalueen eteläpuolelle pohjaveden havaintoputki.

Täyttöjä ei saa ulottaa ottamisalueen ulkopuolelle. Täyttöjen tulee liittyä alueen maisemointiin ja täyttöjen korkeustasojen tulee noudattaa likimäärin kaavan käyttötarkoituksen mukaisia tasoja. Läjitettyjen maa-ainesten tulee liittyä vain maisemointiin ja massojen määrä saa olla vain maisemoinnin kannalta välttämätön määrä.

5. Kiviaineksen ottamisen tulee edetä ottosuunnitelman mukaisesti.

Ottamistoiminta on aloitettava ottamisalueen kaakkoisosasta ottamisalueelle johtavan tien päästä, jonka jälkeen ottaminen jatkuu luoteeseen, koilliseen ja lounaaseen päin.

Ottoaluetta ei ole tarpeen vaihteistaa, koska vaihtelevan kalliolaadun takia saattaa olla tarvetta louhia sekä pohjoisosasta että eteläosasta samanaikaisesti.

Murskauslaitos on sijoitettava alkuvaiheessa kalliorintauksen viereen ja louhinnan edetessä laitos on siirrettävä kokonaan louhitulle alueelle.

ALUEEN MERKINTÄ JA SUOJAUS

6. Kaikki ottamisalueen loiventamattomat kallioleikkaukset tulee suojata sellaisilla leikkauksen yläreunaan sijoitettavilla työmaa-aikaisilla aidoilla (teräsverkkoaita tms.) tai maa- ja kivivalleilla, jotka estävät tehokkaasti tahattoman pääsyn leikkauksen reunalle. Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon reunan lähelle.

Vaiheen 2 luiskan yläreuna on aidattava ottamistoiminnan päättymisen jälkeen pysyvällä ja riittävän korkealla aidalla ja asiaton oleskelu siellä on estettävä.

Koko ottamisalue tulee merkitä maastoon lippusiimalla tai varoitusnauhoilla sekä louhinta-alueesta varoitettavilla kylteillä, jotka ovat vähintään kymmenen (10) metriä ottamisalueen rajaa ulompana.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että varoitusmerkinnät näkyvät myös talvella.

7. Ottoalueen raja on merkittävä ennen ottamistoiminnan aloittamista pysyvästi maastoon esim. muovi- tai puupaaluilla. Merkitseminen on sidottava maastoon pysyvästi asetettuihin kiintopisteisiin esim. monikulmiopisteisiin. Alueelle on tuotava N2000 -korkeusjärjestelmään liitettyjä korkeuskiintopisteistä, joiden sijainti on esitettävä kartalla.

Lisäksi ottamisalueen raja on merkittävä maastoon em. tavalla.

Harjunsuojeluohjelmassa olevaan alueeseen ja Natura 2000 -alueeseen rajoittuva alue on aidattava tilapäisellä aidalla tai riittävän lujalla lippusiimalla.

Ottamisalueen merkitsemisellä on erityisesti varmistettava, ettei toimenpiteitä missään vaiheessa uloteta harjunsuojeluohjelmassa olevalle alueelle eikä Natura 2000 -alueelle.

Lisäksi ottamisalueelle on rakennettava ottamisen etenemisen mukaisesti em. korkeusjärjestelmään liitettyjä tasokolmioita, joilla alinta louhintatasoa voidaan valvoa luotettavasti.

Luvan hakijan on vähintään kerran vuodessa toimitettava valvovalle viranomaiselle sen hetkisen ottamistilanteen luotettava kartoitus, joka perustuu esim. maastomittaukseen. Kartoituksessa tulee selvittää louhitun pinnan korkeus, louhitun alueen laajuus ja louhitun kiviaineksen määrä. Kartassa tulee näkyä myös samassa koordinaatistossa olevien ottoalueen ja ottamisalueen rajat, jotta voidaan luotettavasti valvoa louhinnan pysymistä ottoalueen sisäpuolella.

Ottamisaluetta ei saa käyttää pohja- ja pintavesille vaarallisten aineiden varastopaikkana. Alueella ei saa polttaa, eikä sinne saa haudata jätteitä. Romutavara ja jätteet on kuljetettava muualle hävitettäväksi.

8. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä.

MELU JA PÖLY

9. Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Murskaimet on sijoitettava niin, että voimakkain ääni ei lähde melulle alttiiden kohteiden suuntaan Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Siirtokuljetusmatkat toiminta-alueella on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Kivenmurskauslaitoksen melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Melutarkkailusta saatuja tietoja tulee hyödyntää meluntorjuntatoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Hakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla tehtynä ennen toiminnan aloittamista.

10. Poraus, räjäytykset, rikotus, murskaukset, maa-ainesten kuormaus ja muu melua aiheuttava toiminta toiminta-alueen liikenne mukaan lukien on suunniteltava ja toteutettava siten, että niistä aiheutuva melu ei ylitä asumiseen käytettävillä alueilla tai virkistysalueilla päivällä klo 7.00–22.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 55 dB eikä yöllä klo 6.00–7.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 50 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päivällä klo 7.00–22.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 45 dB eikä yöllä klo 6.00–7.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 40 dB.
11. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla poravaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimilta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Pölyn leviämistä ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti, taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle estettävä. Pölyntarkkailusta saatuja tietoja tulee hyödyntää pölyntorjuntatoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Pölyn sitomisessa ei saa käyttää suolaa eikä muitakaan ympäristölle haitallisia aineita. Alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, ja toiminta-alueen tiestö on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi.

Poravaunujen ja murskaamojen pölynpoistojärjestelmät on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden kunto ja toiminta on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin. Pölynpoistojärjestelmän rikkoutuessa tai jonkin muun päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu. Samoin toiminta on keskeytettävä tilanteissa, joissa pölynpoistojärjestelmää ei voida käyttää normaalilla teholla esimerkiksi pakkasen vuoksi.

12. Laitoksen toiminnan aiheuttama ilman hengitettävien hiukkasten pitoisuus (PM₁₀) saa olla enintään 50 µg/m³ vuorokausikeskiarvona (24 h) laskettuna ja 40 µg/m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna häiriintyvien kohteiden piha-alueella. Pienhiukkasten pitoisuus (PM_{2,5}) saa olla enintään 25 µg/m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna.

LOUHINTARÄJÄYTYKSET JA TÄRINÄ

13. Räjäytystyöt on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava siten, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä ei aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolisille kiinteistöille ja rakennuksille, alueen sivuitse kulkevalle moottoritielle eikä alueen pohjoispuolella sijaitsevalle pilaantuneiden maiden sijoituspaikalle tai muulle ympäristölle, ja että räjäytyksistä aiheutuva meluhaitta minimoidaan.

Louhinta on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei nykyisen tiealueella olevan kalliioleikkauksen stabiliteetti vaarannu. Räjähdyssuunnitelmat tulee hyväksyttäväksi tienpitäjällä (Tieyhtiö Ykköstie Oy), kun louhitaan alle 40 metrin etäisyydellä nykyisen tien kalliioleikkauksesta.

Mikäli louhinnassa tulee tarve katkaista valta- tai kantatien liikenne räjäytysten ajaksi, tulee asiasta sopia Uudenmaan ELY -keskuksen kanssa. Hakijan on vastattava riittävillä varotoimilla siitä, ettei kiviä putoa tielle.

Ennen toiminnan aloittamista on arvioitava toiminnan aiheuttaman tärinän vaikutukset ja määriteltävä toimenpiteet, jotka tarvitaan tärinän aiheuttaman vahinkojen välttämiseksi. Louhintatyöhön liittyvässä riskianalyysissä tulee ottaa huomioon käytettävä räjähdysainemäärä, maa- ja kallioperän tärinänjohtavuus sekä räjäytyskohteen ja arvioitavien rakennusten (tai muiden tärinälle herkkien laitteiden tai kohteiden) välinen etäisyys sekä muut mahdolliset tärinän leviämiseen vaikuttavat tekijät.

Riskianalyysin perusteella on tehtävä tarvittavat kiinteistökatselmuksien ja tärinänmittausuunnitelmat. Tiedot tärinään liittyvästä riskianalyysistä ja toimenpiteet tärinän aiheuttamien vahinkojen välttämiseksi sekä kiinteistökatselmustiedot ja tärinänmittausuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi Lohjan ympäristönsuojeluun ennen louhinnan aloittamista. Valvontaviranomainen voi perustelluista syistä antaa räjäytystyötä ja tärinää koskevia lisämääräyksiä.

14. Räjähdyksien suunnitelluista ajankohdista on tiedotettava hyvissä ajoin etukäteen tärinän vaikutusalueen asukkaille ja lähialueen toimijoille. Louhintaräjähdyksistä tulee riittävän ajoissa ennen räjäyttämistä antaa varoitussignaali. Luvan hakijan on muutenkin huolehdittava, ettei louhinta-alueelle ole mahdollista tulla havaitsematta vaarallisia kohtia ja tilanteita riittävän ajoissa.

LIIKENNE

15. Kiviaineksen poiskuljetukset tulee järjestää lupahakemuksessa esitettyä kulkuväylää pitkin. Kuljetusten seurauksena ei saa kulkeutua irtomaa-aineksia tie- tai katualueelle. Luvan haltijan on huolehdittava ottoalueen liikennealueiden pölynsidonasta vedellä kastellen tai muulla ympäristölle vaarattomalla tavalla. Liukkaudentorjunta-aineita ei saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumiseen vaaraa.

JÄTEHUOLTO

16. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueelle ei saa vastaanottaa jätteitä eikä aluetta saa käyttää maankaatopaikkatoimintaan. Toiminnassa syntyvät jätteet saa luovuttaa ainoastaan jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle.
17. Laitoksen toiminnassa on kaikin tavoin pyrittävä vähentämään jätteiden muodostumista. Toiminnassa muodostuvat jätteet on lajiteltava syntypaikoillaan ja säilytettävä toisistaan erillään.

Jätteet on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisenlaisten jätteiden vastaanotto. Jätteet on toimitettava ensisijaisesti kierrätettäviksi tai jos kierrätys ei ole mahdollista, muulla tavoin hyödynnettäviksi.

18. Jäte- ja käymälävedet on ohjattava umpisäiliöön tai ne on käsiteltävä muuten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Kuivakäymälä on varustettava tiiviillä alusastialla ja syntyvä jäte on toimitettava asianmukaisesti käsiteltäväksi. Käymäläästään ei saa panna muuta kuin käymäläjätettä.
19. Vaarallisia jätteitä varten tulee olla erillinen katettu ja suoja-altaalla varustettu lukittava tai valvottu tila tai sellaiset kaapit ja astiat, josta jätettä ei voi vapaasti poistaa. Vaaralliset jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottopaikkoihin vähintään kerran vuodessa.

Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 24 § mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Kuitit ja siirtoasiakirjat vaarallisten jätteiden eteenpäin toimittamisesta on säilytettävä vähintään 6 vuotta ja ne on pyydettyäessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

20. Maa-ainesten ottamisessa syntyneitä kaivannaisjätteitä (kallio- tai maaperässä luonnollisesti esiintyvän orgaanisen tai epäorgaanisen aineksen irrotuksessa taikka sen varastoinnissa, rikastamisessa tai muussa jalostamisessa syntyvät jätteet) voi hyödyntää alueella vain, mikäli niiden käyttö perustuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen lupaan tai ilmoitukseen, hyväksytyyn tie- tai katusuunnitelmaan tai vastaavaan suunnitelmallisen käytön osoittavaan menettelyyn (esim. ottoalueen maisemointi).

PINTA- JA VALUMAVESIEN JOHTAMINEN JA KÄSITTELY

21. Kaikki ottoalueelle kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava ottoalueen itäpuolelle mitoitukseltaan riittävän kokoisten kaivettavien tai louhittavien selkeytysaltaiden kautta hallitusti moottoritien alittavan rummun kautta Lempoon-suonojaan ja edelleen Myllyjoaan ja Hiidenveteen.

Lisäksi tukitoiminta-alueelta valuvat vedet tulee johtaa hallitusti öljynerotuskaivon kautta em. ojaan.

Laskeutusaltaan ja purkuojan kunto tulee tarkasta vähintään kaksi kertaa vuodessa keväällä ja syksyllä. Altaan pohjalle ja purkuojaan kertyvä hienoaines on poistettava aina tarvittaessa ja siirrettävä kuivumaan paikkaan, josta liete ei pääse valumaan uudelleen ojastoon. Kuivunut liete voidaan käyttää muuhun maa-ainekseen sekoitettuna louhinta-alueen maisemoinnissa.

22. Hulevesien johtamisesta tulee tehdä yksityiskohtainen suunnitelma valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi vähintään kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Tarkemmassa hulevesisuunnitelmassa tulee ottaa huomioon hulevesien johtaminen ja käsittely ottotoiminnan eri vaiheissa. Suunnitelmassa on esitettävä tiedot selkeytysaltaiden sijainnista, korkeusasemista, pintaaloista, syvyyksistä ja tilavuuksista, käytetyistä mitoitusperusteista sekä vesien johtamisesta toiminta-alueelta.

Hulevesien johtamisesta ei saa aiheutua haittaa hulevesien purkukohdan ala-

puoliselle maankäytölle. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava laskuojien ja niiden rakenteiden kunnossapitoon siltä osin, kuin kunnostuksen tarve johtuu toiminta-alueella muodostuvien hulevesien johtamisesta. Moottoritien ojiin ei saa johtaa mitään louhinta-alueen vesiä.

PINTA- JA POHJAVEDEN SEKÄ MAAPERÄN SUOJELU

23. Murskauslaitoksella käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,1 painoprosenttia. Laitoksella on mahdollisuuksien mukaan käytettävä kasviöljypohjaisia tuotteita.

24. Ottamisalueella olevia polttoaineita ja kemikaaleja on varastoitava ja käsiteltävä siten, että mahdollisissa vuototilanteissa aineiden valuminen maaperään ja joutuminen edelleen pinta- tai pohjaveteen on estetty. Polttoaineiden ja kemikaalien säilytykseen käytettäviin säiliöihin tai astioihin tulee merkitä, mitä säiliö tai astia sisältää.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Polttoainesäiliön valuma-altaan tilavuuden tulee olla 110% polttoainesäiliön tilavuudesta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Muut kemikaalit on ulkotiloissa säilytettävä kaksoisvaippallisissa säiliöissä tai siten, että astiat on sijoitettu katokselliseen, reunukselliseen ja pinnaltaan tiivistettyyn suoja-altaaseen, jonka tilavuus on vähintään 100 % alustalle sijoitettavien astioiden tai säiliöiden yhteenlasketusta tilavuudesta. Kemikaalien varastotilojen on oltava aidattuja ja lukittuja tai ulkopuolisten pääsy varastoon on muutoin estettävä.

25. Polttoaine- ja kemikaalisäiliöt ja suoja-altaat on sijoitettava siten, että niiden kunto voidaan todeta esteettömästi ja mahdolliset vuodot havaita nopeasti. Säiliöiden ja suojarakenteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti.

Polttoaine- ja kemikaalisäiliöt tulee tarkastuttaa valtuutetulla tarkastajalla vähintään kerran kymmenessä vuodessa, ellei säiliön kuntoluokituksen vuoksi ole tarpeen tehdä tarkastusta useammin. Tosite säiliöiden tarkastamisesta tulee esittää valvontaviranomaiselle pyydettäessä.

26. Tukitoiminta-alueen maarakenteet on tiivistettävä käyttämällä kahta erillistä tiivistyskerrosta siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estetään. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja ja niillä on oltava varattuna öljynimeytysaineita.

Tukitoiminta-alue on toteutettava siten, että hulevedet ohjautuvat hallitusti hiekanerotuskaivon kautta rakentamismääräyskokoelman (D1) mukaisesti I luokan öljynerottimeen. Tankkauspisteen alueelta hulevedet tulee johtaa II-luokan öljynerottimen kautta umpikaivoon. Viemäriin tulee asentaa näytteenottokaivo ja sulkuventtiili öljynerottimen jälkeen. Sulkuventtiilin paikka tulee olla selkeästi merkitty. Öljynerottimet tulee varustaa ylitäytöstä varoittavalla hälyttimellä.

Tukitoiminta-aluetta ei saa sijoittaa pohjaveden varsinaiselle muodostumis-alueelle.

27. Kuormauskalusto tulee tankata tukitoiminta-alueella. Kuormauskalustoa tulee säilyttää tukitoiminta-alueella silloin, kun kalusto ei ole käytössä. Säiliöiden täytöt sekä koneiden ja laitteiden tankkaaminen tulee tehdä valvotusti.
28. Ottamisalueella polttoaineiden ja kemikaalien vuodonhallintarakenteet tulee toteuttaa kaksinkertaisella suojauksella siten, että ensisijainen ja toissijainen suojaus muodostavat aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Suojusrakenteissa on oltava hälytysjärjestelmä, jonka avulla voidaan jatkuvatoomisesti saada tieto mahdollisista vuodoista. Tarkennettu suunnitelma tukitoiminta-alueen rakenteesta ja sen hulevesien johtamisesta sekä polttoaineiden ja kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin vuodonhallinnasta tulee toimittaa Lohjan ympäristönsuojeluun hyväksyttäväksi vähintään kuusi kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Vuodonhallintasuunnitelman tulee kattaa vähintään murskauslaitteiston, aggregaatin polttoainesäiliön, työkoneet, tankkauspisteet, säiliöiden täyttöpaikat, muut alueella säilytettävät poltto- ja voiteluaineet ja kemikaalit sekä viemäroinnin öljynerotuskaivoon asti. Suunnitelmassa tulee olla myös esitys vuodontarkkailu- ja hälytysjärjestelyistä. Tankkauspiste tulee suunnitella ja toteuttaa noudattaen valtioneuvoston asetusta nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (VNA 444/2010).

VALVONTA JA TARKKAILU

29. Louhinnasta ja murskauksesta aiheutuvien pölypäästöjen vaikutusta alueen ilmanlaatuun on tarkkailtava ulkopuolisen asiantuntijan suorittamin pölymittauksin vähintään yhdestä lähimmästä altistuvasta kohteesta.

Yksityiskohtainen suunnitelma mittausten suorittamisesta on toimitettava Lohjan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi vähintään kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Pölymittauksen suorittamisesta on ilmoitettava Lohjan ympäristönsuojeluun ennen mittausten suorittamista.

30. Louhintaja murskauslaitoksen melu on mitattava lähimmissä häiriintyvissä kohteissa asiantuntevan tahon toimesta toiminnan alussa, kun poraus on korkeimmassa kohdassaan ja murskainta ja rikutinta ei ole saatu sijoitettua louhoksen pohjalle, sekä toiminnan aloittamisen jälkeen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua. Melua on mitattava tarvittaessa myös muissa melun normaalia laajempaa leviämistä edustavissa vaiheissa.

Mittaus on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”ympäristömelun mittaaminen” mukaisesti. Suunnitelma melumittauksista ja niiden ajoittumisesta eri työvaiheisiin on toimitettava Lohjan ympäristönsuojeluun vähintään kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Melumittauksen suorittamisesta on ilmoitettava Lohjan ympäristönsuojeluun ennen mittausten suorittamista.

Mikäli mittaustuloksista ilmenee, että toiminta aiheuttaa lupaehdoissa asetettujen raja-arvojen ylittymistä, tulee toiminnanharjoittajan välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin, joilla meluhaitat vähennetään luvan mukaiselle tasolle. Mittaustuloksista on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka voi päättää erikseen tarvittavista toimenpiteistä. Raportti mittaustuloksista

on toimitettava Lohjan ympäristönsuojeluun kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta.

31. Louhosalueen pintavesien ja tukitoiminta-alueen pintavesien laatua on tarkkailtava kaksi kertaa vuodessa otettavin näyttein ottamisalueelle louhittavasta selkeytsaltaasta, sekä riittävän kaukana selkeytsaltaasta lähtevästä ojasta.

Tukitoiminta-alueelta tehtävä tarkkailu tulee tehdä mahdollisimman lähellä päästölähdettä.

Näytteet tulee ottaa ottamistoiminnan alussa **laajan** analyysivalikoiman mukaisin näyttein. Tämän jälkeen näytteet tulee ottaa **laajan** analyysivalikoiman mukaan **kahden vuoden** välein. **Välivuosina** vesinäytteet voidaan analysoida **suppeamman** analyysivalikoiman mukaan.

Pintavesistä on analysoitava **laajan analyysivalikoiman** mukaisesti seuraavat parametrit:

- sameus
- väriluku
- kiintoaine
- pH
- sähkönjohtavuus
- happipitoisuus
- CODMn
- kloridi
- sulfaatti
- nitraattityppi
- nitriittityppi
- ammoniumtyppi
- öljyhiilivetyjakeet (C10-C20, C21-C40 ja C10-C40)

Pintavesistä on analysoitava **suppean analyysivalikoiman** mukaisesti seuraavat parametrit:

- sameus
- väriluku
- kiintoaine
- pH
- sähkönjohtavuus
- happipitoisuus
- CODMn
- nitraattityppi
- nitriittityppi
- ammoniumtyppi
- öljyhiilivetyjakeet (C10-C20, C21-C40 ja C10-C40)

Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi muuttaa tarkkailuohjelmaa, mikäli tarkkailutulokset tai muut perustellut syyt antavat siihen aiheutta.

Vesientarkkailuraportissa on oltava sanallinen selitys tuloksen merkityksestä sekä näytteenottopisteen soveltuvuudesta ja kunnosta. Tarkkailutuloksista on tiedotettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli niissä ilmenee jotain poikkeuksellista. Muussa tapauksessa raportti toimitetaan valvon-

taviranomaiselle (Lohjan ympäristönsuojelu ja Uudenmaan ELY-keskus) kahden kuukauden kuluessa näytteenotosta.

Näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Tulosten raportoinnissa on esitettävä käytetyt menetelmät ja niiden mittausepävarmuus sekä tulosten edustavuus.

32. Alueen pohjaveden korkeutta ja laatua on tarkkailtava ympäristöministeriön julkaisun "Maa-ainesten kestävä käyttö, ympäristöhallinnon ohje 1/2009, liite 6, sivu 97" esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvan hakijan on toimitettava Lohjan ympäristönsuojeluun **hyväksyttäväksi pohjavesien tarkkailusuunnitelma**, jossa esitetään mm. mahdolliset uudet pohjavesiputket.

Olosuhteiden muuttuessa valvova viranomainen voi tehdä muutoksia tarkkailusuunnitelmaan.

Pohjaveden pinnan korkeutta on seurattava neljä kertaa vuodessa olemassa olevista pohjavesiputkista P2, HP/2/13, RS102 ja RS102, RS104, RS105 ja RS 149 sekä Takaharjun vedenottamon ja ottamisalueen välillä sijaitsevasta pohjavesiputkesta PS11, mikäli pohjavesiputki soveltuu pohjaveden pinnan tarkkailuun. Mikäli putki ei sovellu kyseiseen tarkkailuun, niin silloin on asennettava **uusi** pohjavesiputki Takaharjun vedenottamon ja ottamisalueen väliin.

Pohjaveden laatua tarkkaillaan kaksi vuodessa otettavien vesianalyysien olle- vasta pohjavesiputkesta HP/2/13, RS102 ja RS102, RS104, RS105 ja RS 149 sekä Takaharjun vedenottamon ja ottamisalueen välillä sijaitsevasta pohjavesiputkesta PS11, mikäli pohjavesiputki soveltuu pohjaveden laadun tarkkailuun. Mikäli putki ei sovellu kyseiseen tarkkailuun, niin silloin on asennettava **uusi** pohjavesiputki Takaharjun vedenottamon ja ottamisalueen väliin.

Näytteet tulee ottaa ottamistoiminnan alussa **laajan** analyysivalikoiman mukaisin näyttein. Tämän jälkeen näytteet tulee ottaa **laajan** analyysivalikoiman mukaan **kahden vuoden** välein. **Väli vuosina** vesinäytteet voidaan analysoida **suppeamman** analyysivalikoiman mukaan. Pohjavesinäytteet tulee ottaa vähintään kerran laajan analyysivalikoiman mukaisesti ennen toiminnan aloittamista.

Pohjavedestä on analysoitava **laajan analyysivalikoiman** mukaisesti seuraavat parametrit:

- lämpötila
- sameus
- väriluku
- pH
- sähkönjohtavuus
- happipitoisuus
- CODMn
- kloridi
- sulfaatti
- nitraattityppi
- nitriittityppi
- ammoniumtyppi

- mangaani
- rauta
- E. coli ja koliformiset bakteerit
- öljyhiilivetyjakeet (C10-C20, C21-C40 ja C10-C40)

Pohjavedestä on analysoitava **suppean analyysivalikoiman** mukaisesti seuraavat parametrit:

- lämpötila
- sameus
- väriluku
- pH
- sähkönjohtavuus
- happipitoisuus
- CODMn
- nitraattityppi
- nitriittityppi
- ammoniumtyppi
- öljyhiilivetyjakeet (C10-C20, C21-C40 ja C10-C40)

Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi muuttaa tarkkailuohjelmaa, mikäli tarkkailutulokset tai muut perustellut syyt antavat siihen aiheita.

Vesientarkkailuraportissa on oltava sanallinen selitys tuloksen merkityksestä sekä näytteenottopisteen soveltuvuudesta ja kunnosta. Tarkkailutuloksista on tiedotettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli niissä ilmenee jotain poikkeuksellista. Muussa tapauksessa raportti toimitetaan valvontaviranomaiselle (Lohjan ympäristönsuojelu ja Uudenmaan ELY-keskus) kahden kuukauden kuluessa näytteenotosta.

Näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Tulosten raportoinnissa on esitettävä käytetyt menetelmät ja niiden mittausepävarmuus sekä tulosten edustavuus.

Ennen tarkkailun aloittamista toiminnanharjoittajan tulee sopia esitettyjen putkien käytöstä putkien haltijoiden kanssa.

33. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa louhitun ja murskatun kiviaineksen määräistä ja työajoista, pölyn- ja meluntorjuntatoimenpiteistä, räjäytyksistä ja niissä käytetyn räjähdysaineen määräistä, tarkkailutuloksista ja poikkeuksellisista tilanteista.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä. Kirjanpitoon on sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn ja poiskuljetetun jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä.

Luvan haltijan tulee säännöllisesti, vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa ja ennen louhinta- ja murskausurakan aloittamista, tarkistaa seuraavat louhinta- ja murskaustyöhön liittyvät asiat ja tehdä niistä merkintä louhintaa koskevaan työmaapäiväkirjaan:

- ottamis- ja louhinta-alueen suojarakenteiden kunto ja sijainti;
- pohjaveden havaintopisteiden, vedenkäsittelyjärjestelmien (laskeutusallat ja purkuojat) kunto;
- valvontaa varten tarvittavien rakenteiden ja merkintöjen kunto ja sijainti;

- polttoainesäiliöiden ja niiden sijoituspaikan sekä tukitoiminta-alueen kunto, siisteys ja maaperän puhtaus; sekä
- toiminnassa käytettävien koneiden ja laitteiden sekä pölynpoistojärjestelmien kunto.

Polttoainesäiliöiden ja niiden sijoituspaikan sekä tukitoiminta-alueen kunto, siisteys ja maaperän puhtaus on tarkistettava myös välittömästi louhinta- ja murskausurakan päättymisen jälkeen.

Rakenteita on huollettava ja havaitut viat ja vauriot on korjattava viipymättä.

34. Laitoksen toiminnasta tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä Lohjan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosiraportti, josta käyvät ilmi mm. seuraavat tiedot:

- oton edistyminen ja louhinta-alueen pohjatasot
- louhinnan ja murskauksen toteutumisajat,
- louhitun, murskatun, välivarastoidun ja poiskuljetetun louheen (m³/a ja t/a) ja murskeen määrät (t/a)
- vuoden lopussa varastossa olevan murskatun ja murskaamattoman kivianneksen määrä (t/a),
- käyntiajat (kuukausittain) sekä vuosiyhteenveto laitoksen käytöstä,
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot,
- laskennalliset ja/tai mitatut päästöt ilmaan sekä päästöjen laskentatavat,
- arvio raskaan liikenteen määrästä,
- yhteyshenkilöt tarkkailu- ja laitoksen toimintaan liittyvissä asioissa
- yhteenveto suoritetuista huolto- ja korjaustoimenpiteistä
- tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilanteista ja onnettomuuksista (tapahtuma-aika, kesto-aika, syy, arvio päästöistä ja niiden ympäristövaikutuksista sekä suoritettavat toimenpiteet),
- toiminnassa syntyneen jätteen (mukaan lukien kaivannaisjätteet) määrä ja laatu, toimituspaikka ja -aika sekä hyödyntämis- tai käsittelytavat sekä vuoden lopussa varastossa olevat määrät (t) jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) mukaisesti luokiteltuna
- mahdolliset toiminnan aikana toteutetut muutokset laitoksen toiminnassa sekä
- yhteenveto toiminnan, päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta sekä tarkkailua koskevat tulokset ja raportit
- tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista muutoksista toiminnassa
- yhteenveto lupamääräyksessä 33 edellytetystä kirjanpidosta
- arvio siitä, onko toiminta ollut ympäristöluvan ja säännösten mukaista.

Raportissa on esitettävä myös vertailu aiempien vuosien tuloksiin ja luvan sallittuihin tuotantotietoihin tai jätemääriin.

TARKASTUKSET, ILMOITUKSET JA KATSELMUKSET

35. Luvan haltijan tulee ennen tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamista pyytää valvontaviranomaisen aloitustarkastus. Luvan haltijan tulee luvan voimassaoloaikana pyytää lisäksi valvontaviranomaisen lopputarkastus, kun toiminta on päättynyt.

36. Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa Lohjan ympäristönsuojeluun jokaisen irti-louhinta- ja murskausjakson alkamisesta ja päättymisestä.

LUPAMÄÄRÄYSTEN VAKUUS

37. Luvan haltijan on asetettava Lohjan kaupungille ennen tämän luvan mukaisen ottamisen aloittamista seuraavan suuruinen vakuus (ympäristölautakunta 17.11.2011 § 271):

Omavelkainen pankkitakaus tai pankkitalletus määrältään **67 619,90 €** (9,7 ha x 3767 €/ha + 420 000 m³ x 0,074 €/m³). Vakuus on oltava voimassa siihen saakka, kunnes lupapäätöksessä esitetyt jälkihoitovelvoitteet ovat hyväksytyt. Vakuus palautetaan, kun ottamisalueella on tehty hyväksytyt lopputarkastus.

OTTAMISILMOITUKSEN TEKEMINEN JA RAPORTOINTI

38. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päätynyt tai keskeytynyt.
39. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan.

HÄIRIÖ JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET

40. Poikkeuksellisiin tilanteisiin, niiden ehkäisemiseen ja niistä aiheutuvien terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseen on varauduttava ennakolta. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Aiheutuneiden ympäristövaikutusten selvittäminen on aloitettava tilanteen edellyttämässä laajuudessa valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Lisäksi on tehtävä korjaavat toimenpiteet vastaavan tapauksen toistumisen estämiseksi.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta siten, että ne eivät käytön aikana vioitu tai muutu siten, että toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojen riski lisääntyy. Polttoaine-, kemikaali- tai öljyvuodoista tulee ilmoittaa välittömästi pelastus- ja ympäristöviranomaisille. Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

41. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.

Onnettomuuksista ja häiriötilanteista aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi poltto- ja voiteluaineet sekä muut kemikaalit on säilytettävä turvallisesti. Alueella olevat tiet on suunniteltava ja rakennettava pelastusajoneuvoille soveltuviksi. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä.

TOIMINNAN VASTUUHENKILÖ

42. Toiminnan tulee olla valvottua ja toiminnalla tulee olla riittävän ammattitaitoinen vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina.

JÄLKIHOITOTYÖT JA TOIMINNAN LOPETTAMINEN

43. Alueen ensisijaiset maisemointi- ja jälkihoitotoimenpiteet toteutetaan myöhemmin laadittavan asemakaavan ja sen ehtojen mukaisesti toteuttamaan asemakaavan käyttötarkoituksen mukaista toimintaa.

Mikäli ottamisalue ei toteudu osasyleiskaavan ja myöhemmin laadittavan asemakaavan mukaiseen käyttöön, tulee noudattaa jäljempänä olevan lupamääräyksen 44 ehtoja.

44. Suojaverhoiluun käytetään mahdollisuuksien mukaan ottamisalueelta saatavaa alkuperäistä maata ja pintamaata. Pintakerroksesta revittävät kannot voidaan tarvittaessa murskata humusmaiden joukkoon. Jos pintamaita on vähän, voidaan pintamaista ja hiekasta sekoittaa 0,2-0,3 metriä paksu kerros kasvu-alustaksi. Lisänä voidaan käyttää myös maatonuturvetta tai maatonuturpepuunkuorijätettä. Mikäli alueelle joudutaan tuomaan pintamaita muualta, tulee varmistua niiden puhtaudesta. Alueen maisemoinnissa on sallittua hyödyntää vain maisemoinnin kannalta välttämätön määrä ylijäämämaita.

Lupamääräysten mukaisesti muotoillulle ja suojaverhoillulle luiskalle on välittömästi istutettava männyntaimia 2500 kpl/ha, sekä koivua ja / tai pihlajaa yhteensä 500 kpl/ha. Metsänhoitoyhdistys Länsi-Uusimaan on tarkistettava istutukset kahden vuoden kuluttua. Vajaat taimikot on täydennettävä Metsänhoitoyhdistyksen ohjeiden mukaisesti. Tarkastusta varten hakijan on otettava yhteys Metsänhoitoyhdistykseen.

Pinta tulee muotoilla sade- ja sulamisvesien pois johtamiseksi alueelta vähintään 2-3 promillen kaltevuuteen.

Jälkihoitolla alue on palautettava mahdollisimman luonnonmukaiseksi. Muotoilua ei tule tehdä kaavamaisesti, vaan ottamisalue on pyrittävä luomaan monipuolinen ympäröivään luontoon ja maisemaan sulautuva alue. Maiseman elävöittämisiksi rinteiden kaltevuus voi vaihdella alueen eri osissa. Ottamisalueen pohjalle jätettävät kumpareet ja harjanteet lisäävät pinnan muotojen vaihtelua.

Taimia ei saa istuttaa ennen kuin valvova viranomais on tarkastanut, että suojaverhoilun levitys on tehty lupamääräysten mukaisesti.

45. Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä alue on viipymättä saatettava sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu käytöstä poistamisen jälkeen maaperän pilaantumista, ympäristön roskaantumista tai muuta siihen rinnastettavaa kyseiselle laitokselle ominaista haittaa tai vaaraa.

Alueelta on poistettava kaikki toimintaan liittyvät laitteet ja varusteet. Toimintalue on siistittävä ja alueelle varastoidut jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi siten, kun siitä jätelaissa säädetään.

Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin ennen toiminnan lopettamista esitettävä Lohjan ympäristönsuojeluun yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toimista.

LUVAN SIIRTÄMINEN

46. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, siihen saakka, kunnes lupa on siirretty. Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uuden haltijan on asetettava ennen aineiden ottamista maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus lupaehtojen noudattamiseksi.

MUUT MÄÄRÄYKSET

47. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä. Parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä murskaustoiminnassa niin, että sen päästöt ja ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä.
48. Luvan haltijan tulee ohjeistaa käyttämiään aliurakoitsijoita luvan asettamista velvoitteista ja huolehtia siitä, että aliurakoitsijat noudattavat niitä.
49. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava lupa. Toiminnan lopettamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle.
50. Luvan saajan on pyydettäessä toimitettava selvitys valvontaviranomaiselle sen hetkisestä ottamistilanteesta ja suoritetuista jälkihoitotoimenpiteistä.
51. Hakija vastaa lupahakemusasiakirjojen oikeellisuudesta. Mikäli lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja, voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai lupa peruuttaa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus toteutettuna lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä, täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Oikeusohjeet maa-aineslaissa

Lupa aineiden ottamiseen on maa-aineslain 6 §:n mukaan myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole

ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Alueella, jolla on voimassa toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, lupa voidaan myöntää, jollei ottaminen tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle, turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on edellä mainitun lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa (MAL 3 § 2. mom.).

Ottamispaikat on maa-aineslain 3.4 §:n mukaan sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 5 §:n mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen.

Maa-aineslupa on maa-aineslain 11 §:n mukaan liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräykset on annettava: 1) ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista; 2) alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen; sekä 3) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen.

Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa: 1) ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi; 2) ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava; sekä 3) muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

Määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen samaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana. Maa-aineslain 21 §:n mukaan maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Lupaviranomainen voi kuitenkin perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Muutoksenhaku tuomioistuin voi valituksesta kumota määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet ympäristönsuojelulaissa

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; ja 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 20 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (varovaisuus- ja huolellisuusperiaate).

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta ympäristönsuojelulain 5.1 §:n 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) ympäristönsuojelulain 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; tai 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua, 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (pohjaveden pilaamiskielto).

Ympäristönsuojelulain 51 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen seurauksien merkittävyyttä arvioitaessa otettava

huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa tai merenhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien ja meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 3.12.2015 Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosiksi 2016–2021. Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2016–2021 mukaan vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pohjavesien tilaa niin, ettei niiden tila heikkene sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. Teollisuus ja -yritystoiminnan osalta ohjelmassa todetaan mm., että pohjavettä mahdollisesti vaarantava uusi teollisuus- ja yritystoiminta pyritään sijoittamaan pohjavesialueiden ulkopuolelle. Keskeisinä ohjaukskeinoina mainitaan maankäytön suunnittelu ja ympäristöluvut.

Ympäristönsuojelulain 10 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa kivenmurskaamaa, kivenlouhimoa ja muuta kivenlouhintaa koskevia tarkempia säännöksiä ympäristön pilaantumisen vaaran ehkäisemiseksi. Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston päätöksessä (ns. MURAUUS -asetus 800/2010) on säädetty normitasoisesti ko. toimialalle vähimmäisvaatimuksia mm. toiminnan sijoittumisesta, ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta, ilmalaadusta ja meluntorjunnasta, työvaiheiden aikarajoista, maaperän ja pohjaveden suojelusta, jäte- ja hulevesistä sekä tarkkailusta.

Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan myöntäminen louhinta- ja murskaushankkeelle

Häiriintyvät kohteet

Lähin asemakaavoitettu asuinalue sijaitsee Lempolassa noin 400 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta. Ottamisalueen eteläpuolella noin 350 metrin etäisyydellä sijaitsee Lempolan kauppakeskus, autokauppaa palveleva rakennus ja frisbee golfrata, ja noin 700 - 900 metrin etäisyydellä sijaitsee ylä- ja ala-asteen koulu, päiväkotit, vanhusten palvelutalo ja kerrostaloja. Ventelän asuinalue sijaitsee etelässä noin 900 metrin etäisyydellä ja Perttilän asemakaavoitettu asuinalue sijaitsee kaakossa noin 800 metrin etäisyydellä. Ottamisalueen itäpuolella noin 260 - 550 metrin etäisyydellä sijaitsee kolme erillistä haja-asutusalueen omakotirakennuspaikkaa.

Lupamääräykset huomioon ottaen toiminnasta ei yleisesti arvioiden aiheudu sellaista terveys- tai viihtyisyyshaittaa, jonka takia lupaa ei tulisi myöntää. Myös kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010, ns. MURAUUS -asetus) 3 §:n mukaiset sijoittumisedellytykset täyttyvät. Lupapäätöksessä annetut määräykset huomioon ottaen toiminnasta ei aiheudu myöskään sellaisia ympäristövaikutuksia, joiden vuoksi ainesten ottamisesta voitaisiin katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3.4 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa asutukselle tai ympäristölle.

Luonnonolosuhteet

Ottamisalue on nykytilassa rakentamatonta metsätalousaluetta. Hakemukseen liitettyjen selvitysten mukaan alueella ei ole luonnonsuojelulain (1096/96) tarkoittamia suojeluvarauksia, eikä alueella ole luonnonsuojelulain tarkoittamia suojeltavia luontotyyppisiä tai metsälain tarkoittamia arvokkaita elinympäristöjä. Alueella ei ole todettu luonnonsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettuja rauhoitettuja kasveja eikä myöskään 46 §:ssä tarkoitettuja uhanalaisia eliölajeja.

Lohjanharjun ja Ojamonkankaan Natura 2000 -alue rajoittuu suunnitellun ottamisalueen rajaan. Toiminta ei ulotu Natura -alueelle, joten ottamisella ei ole välittömiä vaikutuksia Natura -alueeseen ja sen suojeluperusteisiin.

Harjumuodostumien metsäiseksi luontotyyppiä katsottavaa metsää on Natura 2000 -alueella lähimmilläänkin useiden satojen metrien päässä. Ottamistoiminnalla ei voida katsoa olevan Harjumetsät -luontotyyppiin kohdistuvia välillisiä vaikutuksia ennen kaikkea etäisyyden vuoksi.

Natura -tietolomakkeella ei ole mainittu lainkaan luontodirektiivin liitteen II lajeja. Näin ollen suunnitellulla ottamisella ei ole vaikutusta suojeluperusteena oleviin lajeihin.

Tiedossa ei ole muita sellaisia hankkeita tai suunnitelmia, joilla voisi olla yhdessä suunnitellun kiviaineksen ottoalueen kanssa vaikutuksia Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin.

Käytettävissä olevien tietojen ja tehdyn asiantuntija-arvioinnin perusteella suunniteltu kiviainesten ottoalue ei todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi Lohjanharju ja Ojamonkangas on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Suunniteltu ottoalue ei heikennä Natura 2000 -alueen yhtenäisyyttä, luonnontilaa tai edustavuutta. Varsinaista luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamaa arviointia ei näin ollen tarvita.

Luontotyyppiä Fennoskandian lähteet ja lähdesuot sekä letot esiintyy Sorronsuolla lähes 1,8 km:n etäisyydellä. Näitä kahta luontotyyppiä ei esiinny tarkastellulla vaikutusalueella. Suunnitellulla ottamisella ei arvioida olevan välillisiä vaikutuksia Sorronsuon vesitalouteen eikä luontotyypeihin johtuen kohteiden suuresta välimatkasta

Kaavoitus ja maisema

Oikeusvaikutteisessa taajamaosayleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 10.10.2012 § 84, oikeusvaikutteinen) ottamisalue sijaitsee kaupallisten palvelujen ja työpaikkojen alueella (KMT). Alue on tarkoitettu merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan ja monipuolisten työpaikkojen alueeksi. Alueen suunnittelussa on varmistettava, että rakentaminen soveltuu maisemaan ja edistää korkeatasoista kaupunkikuvaa näkyvillä tienvarsi- ja liittymäalueilla.

Ottamisalue maisemoidaan osayleiskaavan ja edelleen laadittavan asemakaavan mukaiseen käyttöön. Mikäli osayleiskaavan mukainen käyttö ei toteudu, niin toissijaisena maisemointivaihtoehtona on lupamääräyksissä edellytetty tavanomaista maisemointia.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita.

Suunniteltu ottaminen ei siten vaikeuta alueen käyttämistä oikeusvaikutteisessa taajamaosayleiskaavassakaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Pinta- ja pohjavedet

Ottamisalue sijaitsee Lohjanharjun tärkeällä I -luokan pohjavesialueella siten, että ottamisalueen pohjoisosassa kiinteistön keskivaiheilta lukien sijaitsee pohjavesialueella ja

eteläosa sijaitsee pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella. Pohjavesialue on laaja (noin 23 km²) ja hyvin antoisa. Ottoalue sijaitsee pohjaveden jakaja-alueella.

Lähimmät käytössä olevat pohjaveden ottamot sijaitsevat noin 900 metrin etäisyydellä lounaassa (Lempolan ja Etelän Maitokunnan vedenottamot) sekä noin 800 metrin etäisyydellä sijaitseva Takaharjun vedenottamo.

Työkoneiden tankkaukset tapahtuvat vain suojuatuilla tukitoiminta-alueilla, jotta mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi. Työkoneiden kuntoa seurataan säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan. Tukitoiminta-alueella käytetään vain hyväksytyjä polttoainesäiliöitä. Maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi on määrätty, että vuodonhallinta tulee toteuttaa kaksikertaisen suojauksen periaatetta noudattaen. Lisäksi on vaadittu, että vuotojenhallinta rakenteet varustetaan jatkuvatoimisilla hälytysjärjestelmillä. Alimmat louhintatasot on määrätty siten, että ennalta arvioiden louhinnalla ei olisi haitallisia vaikutuksia pohjaveteen. Tukitoiminta-aluetta ei saa sijoittaa pohjaveden muodostumisalueelle.

Louhosalueen ja tukitoiminta-alueen sadevedet johdetaan koillisen puoleiseen ojaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Louhoksen pohjalle jää kerros irtilouhittua louhetta, jossa vesi pääsee liikkumaan. Tässä kerroksessa virtausnopeudet ovat kuitenkin pieniä ja kiintoaineet laskeutuvat louhekerroksen pohjalle.

Toiminnasta ei synny jätevesiä. Sosiaalitulojen jäte- ja käymäläjätevedet johdetaan umpisäiliöihin.

Toiminnan vaikutuksia pohja- ja pintavesiin tarkkaillaan.

Uudenmaan ELY -keskus on todennut 12.7.2018 päivätyssä lausunnossaan, että ELY -keskuksen käsityksen mukaan suunniteltu ottaminen ei ennalta arvioiden aiheuta vesilain 3:2 §:n tarkoittamia seurauksia.

Toiminnasta ei siten ennalta arvioiden aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointi on tässä lupapäätöksessä otettu huomioon erityisesti määräyksissä, jotka koskevat toiminnasta muodostuvien päästöjen laatua, määrää ja vaikutusta sekä toimintaan liittyvien riskien ja onnettomuusvaarojen ennaltaehkäisyä.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Maa-aineslupa on myönnetty lupahakemuksen mukaiselle alueelle ja massamäärälle lukuun ottamatta muualta tuotavan louheen määrää (5 000 t). Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan hakemuksessa esitetty toiminta (kaava-alueen esirakentaminen: louhinta ja murskaus) tarvitsee ympäristöluvan. (määräys 1)

Maa-aineslain (555/1981) 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jollei sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupamääräykset on annettava:

1) ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista (määräykset 1, 4, 5 ja 50);

2) alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen (määräykset 6-8, 23-28);

3) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen (määräykset 43-45).

Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa:

1) ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi (määräys 15);

2) ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava; sekä

3) muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä (määräykset 20-22).

Määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Kiviainesten louhinnan ja murskauslaitteiston etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin on määrätty valtioneuvoston asetuksen mukaisena (800/2010). (määräys 2)

Luvassa on annettu toiminta-aikaa koskevia rajoituksia. Toiminta-alueen läheisyydessä on häiriintyviä kohteita ja varsin paljon melua aiheuttava moottoritie sisääntuloramppeineen. Tämän vuoksi toiminta on kielletty kesäaikana, jolloin oleskellaan paljon ulkona. Laitoksen toiminnan ei katsota lupamääräyksiin täydennettynä aiheuttavan naapureille naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista pysyväistä kohtuutonta rasitusta. (määräys 3)

Maa-ainesluvassa on annettu tarvittavat ottamistoiminnan järjestämistä, liikennöintiä, maisemointia sekä valvontaa ja tarkkailua koskevat varsinaiset lupamääräykset. Louhintatasot on oltava lupahakemuksessa esitetyn mukaiset, jotta voidaan varmistaa riittävä suojaetäisyys pohjavedenpinnantason. (määräykset 4 ja 5)

Louhinta-alueen suojaamisesta ja merkitsemisestä on annettu yksityiskohtainen määräys. Kallioleikkauksen työnaikainen korkeus ja jyrkkyys edellyttävät putoamisvaaran vuoksi tukevaa aita- tai vallirakennetta. Pelkkä merkitsemiseen tarkoitettu lippusiima ei toteuta tässä määräyksessä tarkoitettua putoamista estävää rakennetta. Määräykset ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (määräykset 6 ja 8)

Ottoalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty. Ottoalueen sekä alimman ottotason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (määräys 7)

Toiminnalle on annettu päätöksessä em. valtioneuvoston asetuksen (800/2010) mukaiset pöly- ja melupäästöjä koskevat määräykset. Sallittu ulkomelun enimmäismelutaso on melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (933/1992) mukainen. Kohteessa tehdyn meluselvityksen mukaan melutason ohjearvossa pysyminen edellyttää meluntorjuntatoimenpiteitä. Lupamääräyksissä on edellytetty, että meluselvityksessä esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettuna ennen toiminnan aloittamista. Meluntorjuntatoimenpiteillä yhdessä rajoitetun toiminta-ajan kanssa pystytään varmistamaan louhinta ja murskaus siten, että melutason ohjearvot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa eivät ennalta arvioiden ylitä. Melutason todentamiseksi on päätöksessä annettu määräys melun mittaamiseksi. (määräykset 9-11)

Ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamiseksi tulee noudattaa VNA 800/2010 4 §:ssä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia. (määräys 11)

Valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (38/2011) 4 §:ssä annetaan raja-arvot ilman epäpuhtauksille. Säädöksen mukaan hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuudet ulkoilmassa eivät saa ylittää 50 µg/m³ vuorokauden (24 h) keskiarvona laskettuna eikä 40 µg/m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna. Vuorokausiraja-arvon ylityksiä ei saa olla useampia kuin 35 kpl kalenterivuodessa. Saman säädöksen mukaan pienhiukkasten (PM_{2,5}) pitoisuus ei saa ylittää 25 µg/m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna. (määräys 12)

Päätöksessä on annettu räjäytystöiden aiheuttamaa tärinää koskeva ennakkoselvitysveloite. Määräyksen tarkoituksena on ehkäistä toimenpiteestä aiheutuvan tärinän haitat lähimmissä ja tärinäherkimmissä kohteissa. Räjäytystyössä tulee lisäksi noudattaa työturvallisuuslakia (738/2002) ja räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta annettua valtioneuvoston asetusta (644/2011). Turvallisuuden takia räjäytyksistä on varoitettava lähiympäristöä. (määräykset 13 ja 14)

Jätelain (646/2011) 13 §:n mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. 15 §:n mukaan lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, 8 §:ssä säädetyn etusijajärjestyksen noudattamiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (määräys 16)

Jätelain 8 §:n etusijajärjestyksen mukaan kaikessa toiminnassa on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jätteen synnyn ehkäisy on jätelain keskeisiä periaatteita, jonka avulla voidaan vähentää ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta ja materiaalien kulutusta sekä säästää jätehuollon kustannuksissa. Jos jätettä kuitenkin syntyy, ensisijaisesti on pyrittävä hyödyntämään jätteen sisältämä aine ja toissijaisesti sen sisältämä energia. (määräys 17)

Ympäristönsuojelulain 156 §:n mukaan talousjätevesien käsittelyä varten kiinteistöllä on oltava jätevesien käsittelyjärjestelmä. Määräyksessä on vaadittu vastaavaa tasoa kuin Lohjan ympäristönsuojelumääräyksissä veloitetaan. (määräys 18)

Jätelain 16 §:n mukaan vaarallinen jäte on pakattava ja merkittävä ja siitä on annettava tarpeelliset tiedot jätehuollon kaikissa vaiheissa siten, että jätteen siirtoja ja ominaisuuksia voidaan seurata sen syntyypaikalta hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn. 17 §:n mukaan vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja siirrettävästä ja luovutettavasta vaarallisesta jätteestä. Siirtoasiakirjamenettelyn avulla voidaan seurata ongelmajätteen kulkua tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan, mikä helpottaa valvontaa. (määräys 19)

Toiminnassa on noudatettava ympäristönsuojelulain 103a §:ää ja valtioneuvoston asetusta kaivannaisjätteistä (190/2013), joissa säädetään kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta, sen sisällöstä ja tarkistamisesta. (määräys 20)

Lupapäätöksen mukaan ottoalueen pinta- ja valumavedet ohjataan hallitusti selkeytysaltaisiin ja niistä edelleen alueella olevaan ojastoon. Lupahakemuksessa esitetty vesien johtamis- ja käsittelyjärjestelmä on yleistasoinen ja edellyttää siksi yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Lupamääräyksen vaatimukset vesien käsittelystä koskevat kaikkia louhinta-alueelta poisjohdettavia vesiä. Kiintoaineksen ja siinä olevien ravinteiden erottamiseksi laskeutusallas on käsittelyjärjestelmänä tavanomainen. Puhdis-

tumisessa onnistuminen edellyttää puhdistusjärjestelmän oikeaa mitoittamista. (määräykset 21 ja 22)

Valtioneuvosto on antanut asetuksen raskaan polttoöljyn ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta (413/2014). Asetuksen mukaan Suomessa käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,1 painoprosenttia. Määräys kasviöljypohjaisten öljytuotteiden käyttämisestä laitoksella mahdollisuuksien mukaan on annettu maaperä sekä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. (määräys 23)

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka organismeja tai mikro-organismeja siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskielto*). Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan ainetta tai energiaa ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*). Polttoöljyn, kemikaalien, nestemäisten jätteiden tai kiinteitä jätteitä huuhtovien vesien joutuminen maaperään ja mahdollisesti edelleen pohjaveteen saattaa aiheuttaa maaperän pilaantumista tai pohjaveden laadun heikkenemistä niin, että sen käyttö aiheuttaa terveydellistä haittaa ja vaaraa sekä haittaa ympäristölle. (määräykset 24-28)

Terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien varastosäiliöiden kunto tulee säännöllisin tarkastuksin varmistaa mahdollisten vuotojen tai muiden turvallisuuden kannalta merkittävien vikojen havaitsemiseksi. Tarkastusten avulla voidaan ennaltaehkäistä onnettomuuksia, jotka ovat seurausta laitteistojen huonosta kunnosta ja kulumisesta. (määräys 25)

Tiiviin polttonesteen tankkaus- ja varastointipaikan (tukitoiminta-alue) vaatimuksilla ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista. On katsottu, että pelkkä nestetiivis ja reunoilta korotettu tukitoiminta-alue ei riitä estämään öljyisten vesien leviämistä ympäristöön sadevesien mukana. Tästä syystä polttoaineiden varastointi- ja käsitteilyalueiden valumat on määrätty estämään rakenteellisin ratkaisuin. Tämä voidaan toteuttaa myös kattamalla alue. Ympäristönsuojeluviranomainen voi ennen rakentamista esitettävien polttonesteen ja kemikaalien varastointi- ja tankkauspaikan suunnitelman perusteella arvioida, suojaavatko suunnitellut rakenteet maaperää riittävän hyvin pilaantumiselta ja tehdä tarvittaessa asiassa erillisen päätöksen. (määräys 26)

Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista 1 §:n mukaan asetusta sovelletaan ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksena myös jakeluasemiin sekä puolustusvoimien ja muiden toimijoiden auto- tai konevarikoiden jakelupisteisiin, joiden polttoainesäiliöiden kokonaistilavuus on alle 10 m³, kun jakeluasema tai jakelupiste sijaitsee tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja sen toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. (määräys 28)

Tarkkailua, raportointia, kirjanpitoa ja erilaisia ilmoituksia koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun tehokkaaksi toteuttamiseksi. (määräykset 29-36 ja 38-39)

Ympäristönsuojelulain 209 §:n mukaan mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Tarkkailun puolueettomuus ja luotettavuus edellyttävät hyväksytyjen standardien noudattamista. (määräykset 29-32)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 13 §:n perusteella ympäristöluvassa on lähtökohtaisesti asetettava määräykset melun ja hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien tarkkailusta, jos toiminnan etäisyys melulle ja pölylle alttiisiin kohteisiin on korkeintaan 500 metriä. (määräykset 29 ja 30).

Ilman pölypitoisuuden mittauksilla ja pölyntorjuntasuunnitelmalla pyritään ehkäisemään ja vähentämään pölystä aiheutuvia terveys- ja ympäristöhaittoja. (määräys 29)

Lupamääräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi ja toiminnasta aiheutuvan meluhaitan pitämiseksi valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisten ohjearvojen sallimissa rajoissa. (määräys 30)

Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 10 §:n mukaan toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pintavesien tai pohjaveden pilaantumista. Lupamääräykset ovat tarpeen pinta- ja pohjaveden laadun tarkkailemiseksi sekä valvonnan järjestämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa haittaa kunnalliselle, kaupalliselle tai yksityiselle vedenotolle alueella. (määräykset 31 ja 32)

Toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja raportointivelvoite laitoksen toiminnan osalta on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. (määräykset 33 ja 34)

Maa-aineslain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen maainesten ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi määrätyn suuruinen vakuus. (määräys 37)

Ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen 19 §:n mukaan lupapäätöksestä on käytävä ilmi määräykset sellaisista ympäristön pilaantumisen vaaraa ehkäisevistä toimenpiteistä, jotka liittyvät mm. toiminnan vahinkoihin. Laitoksen toiminnassa tulee noudattaa asetuksen 800/2010 12 §:ssä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin varautumisesta. (määräys 40–41)

Ympäristönsuojelulain 134 §:n mukaan, jos maaperään tai pohjaveteen on päässyt jätettä tai muuta ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle. Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. (määräys 40)

Toiminnan kausiluonteen ja toimialalle tyypillisen urakoitsijoiden yleisen käytön vuoksi on tarpeen, että alueen toiminnalle nimetään vastuuhenkilö, joka vastaa sekä luvan hakijan, että hakijan toimeksiannosta tai luvalla alueella toimivien urakoitsijoiden toiminnasta. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. Luvanhaltijan on huolehdittava, että myös alueella toimivat urakoitsijat ovat tietoisia ympäristöluvan määräyksistä ja noudattavat niitä. Lupamääräys on tarpeen lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi. (määräys 48)

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimenpiteistä pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Toiminnan päättyessä alue on siistittävä ja kunnostettava siten, että jätte-

lain 72 §:n roskaamiskielto ja 73 §:n siivoamisvelvollisuus sekä ympäristönsuojelulain 16 §:n maaperän pilaamiskielto ja 133 §:n maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus tulevat täytetyiksi. (määräys 45)

Maa-aineslain 13a §:n mukaan on viipymättä ilmoitettava, jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle. Määräys on tarpeen viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. (määräys 46)

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Siinä mielessä toiminnanharjoittajan on seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä toimialallaan. Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaan, jos päästöjä voidaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi vähentää olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia, lupaa on muutettava. (määräys 47)

Ympäristönsuojelulain 170 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta tai muista toimintaa koskevista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka säädösten tai luvan noudattamiseen. Luvanvaraisen toiminnan harjoittajan vaihtuessa uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava vaihtumisesta valvontaviranomaiselle. Toiminnan lopettaminen edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Ilmoituksella varmistetaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista muutoksista, kuten laajentamisesta tai tuotantosuunnan muuttamisesta. Ilmoituksen perusteella viranomainen tarkastelee muutoksen vaikutuksia nykyisessä luvassa annettuihin määräyksiin ja arvioi, onko lupaa tarpeen muuttaa. 89 §:n mukaan lupaviranomaisen on muutettava lupaa mm. silloin, jos toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta. (määräys 49)

Maa-aineslain 16 §:n mukaan lupaviranomainen voi muuttaa tämän lain nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, milloin: 1) lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; 2) ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai 3) lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä. (määräys 51)

VASTAUKSET MUISTUTUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Uudenmaan ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue yhdessä liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen kanssa on lausunnossaan tuonut esille, että hakemuksesta tulisi pyytää kaavoitusviranomaisen lausuntoa tai kannanottoa erityisesti hakijan laatimasta tontinkäyttösuunnitelmasta. Lisäksi kaavoitusviranomaisen lausunnossa tulisi ottaa kantaa esitettyihin pohjatasoihin, tulevien hulevesien hallintajärjestelmien järjestämismahdollisuuksiin louhinnan jälkeen sekä alueen itäosan täyttöihin ja niissä käytettäviin materiaaleihin. Lausunnossa tulisi ottaa kantaa ottoalueen ja moottoritien väliin jätettävään kahdeksan (8) metrin korkuiseen pystysuoraan kallioseinämään ja erityisesti sen mahdolliseen sortumisen aiheuttamaan turvallisuuden asettamiin vaatimuksiin. Lisäksi kaavoitusviranomaiselta tulisi myös saada arvio kyseisen alueen mahdollisesta asemakaavoituksesta, tai siitä, miten alueen rakentaminen on tarkoitus toteuttaa. Kaavoitusviranomaiselta on pyydetty lausuntoa hakemuksesta, jossa todetaan, ettei hankkeesta ole haittaa kaavoitukselle ja ettei ottosuunnitelman mukainen hulevesien ohjaaminen saa heikentää E18- moottoritien pohjoispuolisen alueen rakennettavuutta. Toiminnanharjoittajan kertoman mukaan, että alueen ase-

makaavoittaminen on tarkoitus käynnistää, kun lupa-asiat ovat kunnossa ja hanke saadaan käyntiin. Lisäksi kallioalue moottoritien ja ottoalueen välillä on tarkoitus louhia, kun nyt haettava hanke saadaan etenemään lähemmäs ns. kalliokaistaletta. Kalliokaistaleen louhimesta neuvotellaan valtion edustajien kanssa. Lupamääräyksissä on alueesta annettu määräyksiä alueen turvallisuudesta, mikäli kalliokaistaletta ei louhitakaan.

Uudenmaan ELY-keskus on todennut lausunnossaan, että vuonna 2017 tehtyjen luontotyyppi-inventointien perusteella hanke-alueeseen rajautuva osa Natura-alueesta edustaa Natura-alueen suojelun perusteena olevaa Harjumetsät – luontotyyppiä ja että Natura-arviointia on tämän vuoksi tarpeen täydentää tuoreen inventointitiedon perusteella. Lohjan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa tähän, että kyseisellä hankkeeseen rajautuvalla Harjumetsät -luontotyyppillä ei ole tiedossa sellaisia erityisiä eliölajeja tai muita luontoarvoja, joiden olemassaolo saattaisi heikentyä tai vaarantua hankkeen ympäristövaikutuksista kuten melusta. Toisaalta valoisuus lisääntyy hankkeen toiminta-alueelle, mikä saattaa hyödyntää myös paahteisuutta vaativaa Harjumetsät -luontotyyppiä. Todetun Harjumetsät-luontotyyppin ja varsinaisen ottoalueen väliin jää noin 100 m levyinen alue. Näiden perusteella erillinen Natura-arvioinnin täydentäminen ei ole katsottu olevan tarpeellista.

Suomen ympäristökeskuksen julkaiseman Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuo- tannossa -selvityksen (Suomen ympäristö 25/2010) mukaan kallioperän horisontaalinen vedenjohtavuus voi louhinnan seurauksena kasvaa, mikäli kallioperän pinnassa on räjäytysten aiheuttamaa rakoilua. Tällöin osa pintavedestä suotautuu ruhjeisiin eikä pintavaluntaa normaalitilanteissa juuri havaita. Muuta ympäristöä korkeammalla ottoalueella pintavalunta jää usein niin pieneksi, ettei selkeytysaltaan käyttö ole perusteltua.

Lohjan seudun ympäristöyhdistys on muistutuksessaan nostanut esille, että alueella sijaitsee kahdessa kohdassa Ancylyl-järven muinaisranta (+70 mpy), jotka tarvitsevat tutkimista. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, ettei erillistä muinaisrantojen tutkimista ole tarvittu, koska alueella on tehty selvityksiä aiemmin kaavoituksen tarpeisiin sekä luontoselvitys lupaa hakevalle hankkeelle.

Muistutuksessa A on nostettu esille Lempolan asukasyhdistyksen järjestämässä asukasillassa ympäristötarkastaja Kannisen ja ympäristöpäällikkö Murron sanomaksi, että lupa tullaan myöntämään. Viranhaltijat selvensivät tätä asiaa jo asukasillassa. Tällöin todettiin, että lupa toiminnalle tulee myöntää, jos laillista estettä sille ei ole. Päätöksen tulee perustua lakiin, ja jos laissa ei ole luvan myöntämiselle estettä, on lupa toiminnalle myönnettävä.

Muistutuksessa G on nostettu esille, että kuulutuksessa muistutusten jättöaikaan oli päässyt vuosilukuvirhe ja virheellinen kuulutus oli lisäksi jaettu laitoksen naapureille paperisena. Hakemus kuulutettiin uudelleen ja toimitettiin laitoksen naapureille sekä asukasyhdistyksille uudelleen erityistiedoksiantona, jossa muistutusten jättöajalle asetettiin lisäaika.

Muut lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt seikat on otettu huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupa on voimassa seitsemän (7) vuotta siitä päivästä, kun lupa on saanut lainvoiman.

Kaikki luvassa määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pidemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueella. Ympäristönsuojelulain 87.2 §:n mukaan yhteisluvan voimassaoloajasta säädetään maa-aineslain 10 §:ssä. Luvan voimassaoloaika on hyväksytty hakemuksen mukaisena.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla ympäristöluvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §, YSA 15 §)

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Maa-aineslain 21 §:n mukaan maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Lupaviranomainen voi kuitenkin perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että maa-ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Maa-aineslain 21.5 §:n mukaan yhteiskäsittelyssä annetun luvan täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä ympäristönsuojelulain 198.1 §:n ja 199-201 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 199.1 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Lohjan ympäristönsuojeluviranomaisena vetovoimalautakunnan lupajaosto päättää, että **Laakspohjan kartanon tallille ei myönnetä maa-aineslain 21 §:n tai ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta toiminnan aloittamiselle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.**

Ratkaisun perustelut

Ympäristönsuojeluviranomaisena vetovoimalautakunnan lupajaosto katsoo, että ympäristöä ei voida saattaa ennalleen (louhittua aluetta palauttaa), mikäli lupamääräykset muuttuvat tai ne kumotaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981) §:t 1, 1a, 3-4, 4a, 5, 5a, 6-7, 10-13, 13a, 16, 19-21, 23, 23a, 23b.

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) §:t 1-4, 6-9.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) §:t 1, 2, 5-8, 10-12, 14-17, 27, 29, 34, 39-44, 48-49, 52-54, 58, 62, 83-85, 113-114, 190-191, 199, 205.

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) §:t 2-4, 11-15.

Jätelaki (646/2011) 2, 5, 8, 12, 13, 15-17, 28, 29, 72, 73, 118-121 ja 122 §

Jäteasetus (179/2012) 9, 20 ja 24

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 42, 46 ja 49 §

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2011)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston asetus raskaan polttoöljyn ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta (689/2006)

Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvuorokustannuksista (444/2010)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Lohjan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 15.2.2017 § 21 hyväksynyt Lohjan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan. Taksan liitteen A6-kohdassa todetaan seuraavaa: "Maa-ainelain ja ympäristönsuojelulain mukaisten yhteiskäsittelylupien käsittelystä kunnalle perittävästä maksusta määrätään maa-ainelain mukaisessa taksassa."

Lohjan kaupunginvaltuuston 18.1.2017 § 14 hyväksymä maa-ainestaksan mukaan ottopahakemuksen tarkastamisesta peritään tarkastusmaksu.

Tarkastusmaksu:

Tarkastusmaksu $1,3 \times (63,00 \text{ €} + (9,7 \text{ ha} \times 171,00 \text{ €}) + (420\,000 \text{ m}^3/1000) \times 13,00 \text{ €}) = 9\,336,21 \text{ €}$

- Suunnitelmaa kohti 63,00 €
- Ottamisalueen pinta-alan mukaan (171,00 €/ha, taksassa on tarkoitettu ottoaluetta eli varsinaista louhinta-aluetta)
- Tilavuuden mukaan (13,00 €/1000 m³)
- Kuitenkin vähintään 907,00 €
- Vaativuus: erittäin vaativa hanke + 30 %

Laakspohjan kartanon tallin maa-ainesten oton ja louhinta- ja murskaustoiminnan yhteislupamaksun suuruudeksi määrätään 9 336,21 euroa. Tämän lisäksi lupamaksun käsittelyn kuulutuskustannukset peritään erillisen laskun mukaan.

Luvan haltijalle tiedoksi: Maa-ainestaksaan perustuva valvontamaksu peritään vuosittain silloisen voimassa olevan taksan mukaisesti.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Laakspohjan kartanon talli
Laakspohjan kartano 88
08500 Lohja

Tiedoksi

Lohjan kaupunginhallitus
Lohjan vesilaitos
Lohjan kaavoitus
Lohjan rakennuttaminen ja kaupunkitekniikka
Lohjan ympäristöterveyspalvelut
Uudenmaan ELY-keskus/ Ympäristö ja luonnonvarat
Uudenmaan ELY-keskus/ Liikenne ja infrastruktuuri
Liikennevirasto
Uudenmaa liitto
Tieyhtiö Ykköstie Oy

Tieto päätöksestä

Asianosaisina kuullut lähinaapurit sekä muistutuksen jättäneet.

Päätöksestä ilmoitetaan kuulutuksella Lohjan kaupungin internetsivuilla ja Länsi-Uusimaa -lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto- oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin päätösasiasta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.